

Výstup 4

Zpráva o možnostech veřejné politiky v oblasti financování udržitelnosti

TSIC-RoC-19846

REFORM/2021/OP/0006 Lot 1

31. ledna 2025

Výstup byl realizován za finanční podpory Evropské unie prostřednictvím Programu na podporu strukturálních reforem a ve spolupráci s Generálním ředitelstvím pro podporu strukturálních reforem Evropské komise

Obsah

Manažerské shrnutí	3
Úvod	6
1 Doporučení týkající se veřejného sektoru	8
1.1 Řešení financování udržitelnosti ve státním rozpočtu	8
1.2 Podpora rozvoje udržitelné infrastruktury	12
2 Podpora investic do nefinančních podniků v souladu s udržitelností	16
2.1 Podpora financování udržitelnosti pomocí finančních nástrojů	16
2.2 Zvýšení motivace k investicím do udržitelných aktivit	21
2.3 Standardizace nástrojů a/nebo produktů financování udržitelnosti	24
3 Rámec a správa financování udržitelnosti	28
3.1 Platforma pro financování udržitelnosti	28
3.2 Podpora finančního vzdělávání v oblasti udržitelnosti	30
3.3 Komunikační plán pro financování udržitelnosti	32
4 Rámec financování udržitelnosti a řízení rizik	35
4.1 Využití dat veřejných orgánů pro financování udržitelnosti	35
4.2 Pokyny pro finanční instituce při řízení klimatických a environmentálních rizik	40
4.3 Rozvoj výzkumu relevantních dat v praxi	41

Manažerské shrnutí

Pojem udržitelnost je multidimenzionální, zahrnuje různé aspekty i metriky. Prioritou v Česku se postupně stala zejména dekarbonizace ekonomiky. V České republice se vliv globálního oteplování projevuje stále zřetelněji. Od roku 1880 se průměrná teplota zvýšila téměř o 2 °C¹, což má za následek častější a intenzivnější výkyvy počasí, které výrazně ovlivňují život obyvatel. **Odhady naznačují, že do roku 2030 budou náklady dekarbonizace v Česku činit přibližně 114 miliard EUR, přičemž 61 miliard EUR by měl pokrýt soukromý sektor. Tato čísla vycházejí z aktualizovaného Vnitrostátního plánu České republiky v oblasti energetiky a klimatu (NKEP) a návrhů aktualizace Státní energetické politiky (SEK) a Politiky ochrany klimatu (POK)².**

Cílem čtvrtého výstupu projektu REFORM/2021/OP/0006 – Rámec financování udržitelnosti v ČR s názvem „Zpráva o možnostech veřejné politiky v oblasti financování udržitelnosti“ je navrhnout opatření, která dekarbonizačním projektům zlepší přístup k financování. Zpráva obsahuje časový harmonogram, identifikuje klíčové aktéry a další kroky, které mají sloužit jako základ pro implementaci doporučení.

Zpráva reaguje na výzvy identifikované v „Diagnostické zprávě (Výstup 3)“, které zahrnují potřebu kvalitnějších údajů v oblasti životního prostředí, sociálních věcí a správy (ESG), efektivnější řízení klimatických a environmentálních rizik a větší transparentnost veřejných financí. **Klade důraz na sladění českých postupů s evropskými standardy, zejména s taxonomií EU, aby byly udržitelné investice konzistentní a důvěryhodné.**

Na základě klíčových zjištění „Zprávy o mezinárodní dobré praxi (Výstup 2)“ **zahrnují doporučení rozvoj inovativních finančních nástrojů a produktů, poskytování podpory investicím do udržitelnosti, rozvoj institucionalizované Platformy pro financování udržitelnosti a přípravu národní strategie a akčního plánu v oblasti udržitelných financí.**

Doporučení vyzývají ke společnému úsilí veřejného sektoru, finančních investorů a soukromých podniků při plnění klimatických a environmentálních cílů. Ukazují, jak lze unijní a národní cíle v oblastech, jako jsou obnovitelné zdroje energie, energetická účinnost nebo oběhové hospodářství, převést do konkrétních akcí. Tato opatření mají podpořit a urychlit financování, přípravu, realizaci a reportování projektů v souladu s taxonomií EU a dalšími standardy udržitelnosti.

Následující obrázek ilustruje, jak jsou doporučení v této zprávě strukturována.

¹ <https://earthobservatory.nasa.gov/world-of-change/global-temperatures>

² Dne 18.12.2024 schválila vláda aktualizaci cílů NKEP, avšak související aktualizaci SEK a POK neprojednala.

Obrázek 1: Doporučení pro tematické a sektorové pilíře financování udržitelnosti

Abychom dosáhli potřebných investic do dekarbonizace, je klíčové zapojení soukromého kapitálu. Soukromé investice mají velký potenciál podpořit udržitelný růst v České republice a přitom zachovat stabilitu finančního trhu a předcházet narušení tržního prostředí. Nicméně, současné podmínky nejsou pro investice soukromých investorů do dekarbonizace dostatečně atraktivní. Úkolem státních a regulačních orgánů je tak pro tyto investice vytvořit příznivé prostředí. **Toho lze dosáhnout prostřednictvím koordinovaného řízení, finanční podpory a jasně definovaných regulačních opatření.**

Doporučení týkající se veřejného sektoru

Pro veřejný sektor byl navržen tříletý plán, jehož cílem je rozvinout rámec pro financování udržitelnosti v rámci státního rozpočtu. Tento plán se zaměřuje na několik klíčových fází. **V první fázi jde o efektivní a udržitelné zadávání veřejných zakázek a sestavování rozpočtu na základě výkonnosti** (tzv. performance-based). Druhá fáze se soustředí na přezkum výdajů v oblasti udržitelnosti, zatímco třetí fáze umožňuje zavedení rámce pro zelené dluhopisy. Do tohoto procesu by měly být aktivně zapojeny také regiony a obce.

Investice do udržitelné infrastruktury, jako jsou železnice, by měly být doprovázeny vhodnými rámci pro řízení a financování strategických projektů a odpovídajícími kapacitami pro plánování, provádění a reporting. Dvouletý plán doporučení zahrnuje **zřízení "orgánu pro infrastrukturní projekty", který koordinuje plánování, financování, řízení a provádění strategických investic.** Doporučením je **usnadnit rámce zelených a na udržitelnost navázaných dluhopisů (tzv. sustainability-linked bonds) pro velké projekty financované Státním fondem dopravní infrastruktury (SFDI) a subjekty, jako je Správa železnic (SŽ) a státní podniky,** nebo využívat přístup založený na základě ověřených informací (tzv. evidence-based) při rozhodování o modelech poskytování infrastruktury (zadávání veřejných zakázek, design-build, PPP, atd.).

Kromě toho je důležité podpořit výzkum a vývoj technologií, které umožňují dekarbonizaci. Toho lze dosáhnout například sladěním výběrových kritérií dotačních programů výzkumu a vývoje s prioritami v oblasti udržitelnosti.

Podpora investic do nefinančních podniků v souladu s udržitelností

Doporučení pro nefinanční podniky se zaměřují na urychlení investic do udržitelnosti prostřednictvím reformované finanční podpory. **Zpráva navrhuje dvouletý plán, který má zaměřit podporu na klíčové oblasti, jako je výroba energie z obnovitelných zdrojů, zvyšování energetické účinnosti a rozvoj čisté mobility. K dosažení těchto cílů je nezbytné upravit stávající legislativu, nabídnout finanční pobídky a posílit rámec pro finanční nástroje, které poskytuje Národní rozvojová banka (NRB) a státní fondy.** Reformované nástroje mohou podpořit financování udržitelných projektů a přechodu k udržitelnosti tím, že nabídnou záruky v souladu s taxonomií EU, zvýhodněné úvěry a další formy podpory.

Rámec a správa financování udržitelnosti

Platformy pro financování udržitelnosti (PFU), koordinované Ministerstvem financí České republiky (MF), by měly být institucionalizovány. PFU slouží jako pojítko mezi cíli NKEP v oblasti udržitelnosti a potřebnými investicemi. PFU by měla sloužit ke sdílení dobré praxe a formulaci implementace rámce udržitelného financování napříč sektory, např. při řešení problémů s daty a v dalších oblastech (např. monitorování kapitálových toků). **PFU by měla sloužit jako stálý orgán, který propojuje různé zainteresované strany a formuluje doporučení pro nástroje a techniky nezbytné pro získávání finančních prostředků na investice do dekarbonizace a dalších udržitelných aktivit jak ve veřejném, tak v soukromém sektoru. Cílem PFU je vybudovat udržitelný finanční ekosystém, který zajistí, že národní cíle v oblasti udržitelnosti budou nejen ambiciózní, ale také realisticky dosažitelné z pohledu financování.**

Finanční data o udržitelnosti a řízení rizik

Doporučení pro efektivnější řízení dat a rizik se zaměřují na vytvoření rámce pro správu ESG dat a informací, s důrazem na problematiku změny klimatu. Tento rámec by měl čerpat z dat, která již shromažďují vládní instituce, a výrazně zlepšit jejich dostupnost, přesnost a rozsah. Díky tomu by finanční instituce a nefinanční podniky mohly lépe stanovovat referenční hodnoty pro své modely hodnocení rizik a strategie zaměřené na dekarbonizaci.

Doporučení také zahrnují návrhy pro Českou národní banku, jak rozvíjet metody a pokyny pro sledování a řízení klimatických a environmentálních rizik ve finančních institucích.

Úvod

Tato zpráva byla vypracována v rámci projektu Nástroje technické asistence (TSI) s názvem "Rámec financování udržitelnosti v ČR (REFORM/2021/OP/0006 Lot 1, TSICRoC-19846) financovaného DG REFORM. Hlavním příjemcem projektu je Ministerstvo financí České republiky.

Příslušná doporučení v oblasti financování udržitelnosti jsou uvedena v následujících kapitolách zprávy. Návrhy konkrétních opatření a souvisejících prováděcích a monitorovacích rámců jsou uvedeny v příloze 1 Akční plán a plán implementace financování udržitelnosti. Akční plán a plán implementace byly vypracovány v souladu s metodikou Mezinárodní finanční korporace (International Financial Corporation, IFC) ve spolupráci se Sustainable Banking and Finance Network (SBFN).³ Legislativní a standardizační opatření jsou podrobněji rozpracována v Příloze 2 Regulační dopady.

Každé doporučení v následujících kapitolách zahrnuje jeho popis, harmonogram realizace a orgány odpovědné za jeho provádění. Implementace navržených doporučení by měla být koordinována Platformou pro financování udržitelnosti vedenou MF. Na začátku každého doporučení je odkaz na související výzvy a rizika identifikovaná v předchozí Diagnostické zprávě (Výstup 3). Plány doporučení obsahují časové osy v měsících od předložení tohoto Výstupu 4.

S využitím stávajících postupů v jiných členských státech EU nabízí předkládaná zpráva poznatky a praktická doporučení pro rozvoj financování udržitelnosti v ČR. Cílem těchto kroků je podpořit udržitelnost, ekonomickou stabilitu a sociální spravedlnost v souladu s českými dlouhodobými rozvojovými cíli a mezinárodními závazky, jako je Pařížská dohoda.

Komplexní zkoumání postupů v oblasti financování udržitelnosti v sedmi členských státech EU – Rakousku, Irsku, Itálii, Francii, Litvě, Německu a Nizozemí – odhalilo v rámci projektu rozmanitou škálu přístupů. Tato rešerše, jak je zdokumentována ve Zprávě o mezinárodní dobré praxi (Výstup 2), poukazuje na značné rozdíly ve vnitrostátních metodikách a podtrhuje nedostatek přeshraniční standardizace. Zpráva identifikuje výzvy, kterým tyto země čelí, a poznamenává, že přesahují konvenční hospodářské a politické cykly. Klíčová zjištění zdůrazňují několik kritických oblastí:

1. Úloha ministerstev financí, centrálních bank a rozvojových bank v rozvoji financování udržitelnosti.
2. Rozvoj a přizpůsobení akčních plánů a roadmap pro financování udržitelnosti.
3. Institucionalizace platformy pro financování udržitelnosti.
4. Pokrok při harmonizaci taxonomie EU a dalších norem týkajících se udržitelnosti.
5. Podpora vydávání zelených dluhopisů a rozvoje inovativních finančních produktů.

Tato srovnávací analýza poskytuje hlubší pochopení zákonitostí, které představují hnací sílu rozvoje financování udržitelnosti v členských státech EU, a zaměřuje se na rámce, které podporují inovace a regulační podporu v tomto odvětví.

Německo, Nizozemí, Itálie a Rakousko prokazují pevné závazky k financování udržitelnosti, které se odráží v jejich komplexních zákonných rámcích. Právní systémy v těchto státech kombinují inovativní finanční nástroje, jako jsou zelené dluhopisy, s reportovacími povinnostmi a regulačním dohledem.

³ <https://www.sbfnetwork.org/sbfn-toolkit-developing-sustainable-finance-roadmaps/>

REFORM/2021/OP/0006 – Rámec financování udržitelnosti v ČR

Výstup 4: Zpráva o možnostech veřejné politiky v oblasti financování udržitelnosti

Jejich národní rámce se přizpůsobují předpisům EU, jako je nařízení o taxonomii EU a nařízení o zveřejňování informací souvisejících s udržitelností v odvětví finančních služeb (SFDR), jak je dále popsáno v předchozích zprávách o tomto projektu, a zároveň přizpůsobují řešení tak, aby splňovala specifické cíle každé země v oblasti klimatu a udržitelnosti. Tato robustní infrastruktura umožňuje přilákat nové investice do projektů udržitelnosti a posílit environmentální a sociální udržitelnost.

1 Doporučení týkající se veřejného sektoru

Česká republika vykazuje opožděnou a omezenou aktivitu v oblasti udržitelnosti, přičemž se soustředí zejména na provádění právních předpisů EU (často navíc se zpožděním) bez soudržné národní strategie, což ovlivňuje srozumitelnost a schopnost dlouhodobého plánování aktivit soukromého sektoru v oblasti udržitelnosti. Prakticky chybí národní rámec pro financování udržitelnosti, mezisektorová koordinace a proaktivní spolupráce. Absence systematického přístupu ke zmírnění a adaptaci na změnu klimatu a přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku by mohly v budoucnu vést k vyšším nákladům na obsluhu státního dluhu a snížení dostupného financování. Klesající daňové příjmy z fosilních paliv a nové požadavky na reporting o poskytnutých podporách škodlivých pro životní prostředí navíc zdůrazňují potřebu podrobnějšího zveřejňování státních výdajů v environmentálním kontextu.

Doporučení v této kapitole se zabývají výzvami a riziky uvedenými v Diagnostické zprávě identifikované v části 4.3 Veřejný sektor.

1.1 Řešení financování udržitelnosti ve státním rozpočtu

Tato kapitola se zabývá strategickými opatřeními a doporučeními zaměřenými na posílení udržitelnosti a fiskální odolnosti České republiky prostřednictvím komplexního přezkumu výdajů v oblasti udržitelnosti (tzv. green spending review), které se později může rozvinout do rámce pro státní zelené dluhopisy. Zabývá se odstraňováním překážek pro investice v souladu s taxonomií EU, zkoumá výzvy, které představují významné rozpočtové schodky, neefektivnosti při sestavování rozpočtu a klesajícími daňovými příjmy z fosilních paliv, a zároveň zdůrazňuje potenciál státních zelených dluhopisů při mobilizaci kapitálu a potřebu souladu s mezinárodními standardy udržitelnosti. Podporou pevného rámce pro financování udržitelnosti se Česká republika snaží prohlubovat důvěru investorů, integritu trhu a dlouhodobou hospodářskou stabilitu.

Vydávání státních zelených dluhopisů je pouze cílovou čarou celého procesu zavádění principů financování udržitelnosti ve veřejném sektoru v oblasti financí a fiskálního řízení. Na této cestě existuje mnoho důležitých kroků, které nelze vynechat, a které jsou nezbytné pro zlepšení rozpočtové kontroly, nalezení úspor, předvídatelnosti a finanční udržitelnosti. Patří mezi ně zavedení přezkumů („zelených“) výdajů, metody zeleného rozpočtování (tzv. green budgeting) a udržitelné zadávání veřejných zakázek.

Měl by být zaveden cyklus přezkumu výdajů se zaměřením na zelenou tranzici a udržitelnost, který by se soustředil na financování politiky v oblasti klimatu a energetiky a na prostředí podpor, poskytoval metodické pokyny pro organizační složky státu a pilotoval navrhovaná opatření. Cílem je prověřit hospodárné využívání prostředků státního rozpočtu a efektivní využívání stávajících pák veřejného sektoru k dosažení environmentálních a klimatických cílů.

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen "rozpočtová pravidla"), nebo podpůrný předpis, bude potřeba odpovídajícím způsobem novelizovat tak, aby obsahoval jednotnou metodiku pro identifikaci projektů udržitelnosti v rámci státního rozpočtu. Tato metodika by měla definovat kritéria, která musí tyto projekty splňovat, a zajistit, aby byly pravidelně sledovány a hodnoceny z hlediska jejich dopadů na životní prostředí v souladu s taxonomií EU. Tento přístup by podpořil efektivní využívání veřejných prostředků a zároveň podpořil dosažení národních cílů v oblasti klimatu.

Popsaný úkol a s ním spojená relevance zaměření na dopad opatření a rozpočtových zdrojů vyžaduje systémový přístup. Kategorizace příjmů a výdajů specifických pro klima a životní prostředí je náročná a lze ji provádět podle různých přístupů.

Efektivně fungující udržitelné zadávání veřejných zakázek je rovněž nedílnou součástí souboru opatření potřebných k dosažení většího objemu veřejných výdajů v souladu s taxonomií EU. Udržitelné zadávání veřejných zakázek je předstupněm širšího přijetí financování udržitelnosti. Neuplatňování udržitelných postupů zadávání veřejných zakázek může vést k rizikům a výzvám, zejména v souvislosti dekarbonizace a rozvojem financování udržitelnosti ve veřejném sektoru, neboť udržitelné veřejné zadávání je nezbytným předpokladem účinného sestavování zeleného rozpočtu a vydávání státních zelených dluhopisů. Bez dostatečného úsilí o nákup zboží a služeb šetrných k životnímu prostředí mohou veřejné instituce bezděčně přispívat k vyšším emisím a udržovat závislost na neobnovitelných zdrojích.

V souladu s Národní strategií veřejného zadávání v České republice pro období 2024–2028, kterou přijala vláda ČR v únoru 2024, se veřejné zadávání musí vyvinout z procesně orientovaného přístupu směrem k přístupu s důrazem na poměr ceny a kvality, udržitelnost a digitalizaci. Tato strategie integruje udržitelnost do veřejných nákupů a veřejného investičního cyklu.

Obě opatření – přezkum (“zelených“) výdajů a udržitelné veřejné zadávání – jsou nezbytnými předpoklady pro případné vydání státních zelených dluhopisů. Bez těchto snah může mít Česká republika potíže prokázat svůj závazek k péči o životní prostředí a zaostávat v přizpůsobování se mezinárodním standardům udržitelnosti.

Aby se zvýšila účinnost různých (sektorových nebo tematických) národních strategií v souladu s ambicemi této zprávy, mělo by MF pravidelně vyžadovat (i) posouzení nákladů na vysoké úrovni pro každou strategii předloženou vládě a (ii) jasnou identifikaci potenciálních finančních zdrojů na podporu její implementace. Uplatněním standardizovaných metodologií (jako je analýza nákladů a přínosů nebo přístup hodnoty za peníze) a identifikace a diverzifikace zdrojů financování (např. fondy EU, soukromý kapitál nebo státní rozpočet) mohou tvůrci politik výrazně zvýšit pravděpodobnost úspěšného provedení národních strategií. Zajištění transparentnosti, odpovědnosti a trvalého zapojení zúčastněných stran je základem celého finančního rámce a pomáhá udržet dynamiku po víceleté rozpětí národní strategie. Dodržováním těchto osvědčených postupů – důkladného plánování, transparentních procesů, alokace finančních zdrojů a silného dohledu – má národní strategie nejlepší šanci převést ambice do skutečných, měřitelných výsledků.

V neposlední řadě je důležité zvýšit finanční kapacitu státní správy na regionální úrovni. Regiony a obce v ČR jsou do značné míry závislé na centrálních rozpočtech a státních fondech, relativně méně k investicím využívají vlastní zdroje a soukromé investice. Nedokáží efektivně realizovat regionální a lokální ekonomickou politiku, neboť chybí rozpočtování, které by bylo spojeno s výkonností (performance-based budgeting).

Odpovědné orgány

1. MF: vedení a koordinace prostřednictvím sjednocené Platformy pro financování udržitelnosti, legislativní návrhy týkající se rozpočtových pravidel, metodické pokyny, technická příprava a realizace.
2. MŽP: koordinace metodických pokynů týkajících se technických aspektů taxonomie EU.
3. MMR: podpora udržitelného zadávání veřejných zakázek a doprovodná metodika, návod na výběr udržitelných řešení.

4. Organizační složky státu: realizace jak udržitelného zadávání veřejných zakázek, tak kontroly a sestavování rozpočtu zelených výdajů.

Plán implementace

Fáze 1: Kvantifikace nákladů strategických iniciativ a zlepšení postupů při zadávání veřejných zakázek podmíněných kritérii udržitelnosti (M0-M12)⁴

- a) **Vyžádat posouzení nákladů na vysoké úrovni** pro každou strategii předloženou vládě s cílem využít standardizované metodiky k zajištění efektivní alokace zdrojů.
- b) **Zavést jasnou metodiku pro výběrová kritéria udržitelnosti** ve veřejných zakázkách. To by mělo zahrnovat environmentální, sociální a správní faktory (ESG) a zajistit, aby iniciativy financované z veřejných zdrojů byly v souladu s vnitrostátními a unijními cíli udržitelnosti. Tento krok je zásadní pro začlenění udržitelnosti do procesu zadávání veřejných zakázek a zajištění toho, aby všechny nákupy přispívaly k dekarbonizaci a udržitelnému rozvoji.
- c) **Podporovat vzdělávání a odbornou přípravu** úředníků pro zadávání veřejných zakázek, aby se zajistilo, že chápou stanovená kritéria udržitelnosti a dokážou je účinně implementovat. Odborné vzdělávání pomůže udržet vysoký standard při postupech zadávání veřejných zakázek a držet krok s vyvíjejícími se cíli a metodami udržitelnosti.

Fáze 2: Vývoj přezkumů zelených výdajů na úrovni ústřední vlády – metodika a pilotní projekt (M12–M18)

- a) Zavést a uplatňovat definici příjmů a výdajů specifických pro klima a životní prostředí v rozpočtových pravidlech. Tím zajistit, že finanční prostředky související s klimatem a životním prostředím budou přesně identifikovány a zahrnuty do rozpočtu.
- b) Využívat stávající podpůrné nástroje (dotace, finanční nástroje) k dosažení silnějšího dopadu v oblasti klimatu a energetiky. Zvýšit efektivitu těchto nástrojů s cílem podpořit klíčové cíle udržitelnosti.
- c) Přezkoumat slučitelnost nových projektů s příslušným rámcem, rozpočtových pravidel. Zajistit, aby nové projekty odpovídaly legislativním požadavkům a strategickým cílům.
- d) Integrovat transparentnost do rozpočtového procesu. Tím posílit přehlednost a odpovědnost při nakládání s veřejnými prostředky.
- e) Provést podrobné přiřazení kategorizace na straně vstupů ke konkrétním odvětvím podílejících se na emisích skleníkových plynů.
- f) Sjednocení metod výpočtu uhlíkové stopy mezi organizačními složkami státu.
- g) Posílit kompatibilitu sběru dat a reportingu s rozpočtovým cyklem.
- h) Požadovat jasnou identifikaci potenciálních finančních zdrojů přidělených národním strategiím jako klíčový faktor pro úspěšnou implementaci v průběhu několika let.
- i) Zavést iterativní systém řízení klimatických rizik pro oblasti odpovědnosti státní správy.
- j) Zahájit pilotní projekt s příslušnými prováděcími nástroji pro komplexní identifikaci indikátorů dopadu.

⁴ "M" znamená "měsíce ode dneška"

- k) Přezkoumat metodiku založenou na pilotním projektu a výsledky prezentovat na vládní úrovni.

Fáze 3: Vypracování přezkumů zelených výdajů na úrovni ústřední vlády – implementace v plném rozsahu v souladu s taxonomií EU (M18–M30)

- a) Pravidelná evidence zelených výdajů ve státním rozpočtu.
- b) Implementace principu nákladové odpovědnosti ve státním rozpočtu a mezi samosprávami.
- c) Identifikace rozpočtových položek s vysokým rizikem ohrožení klimatickými riziky.
- d) Zahájení pilotního projektu s příslušnými prováděcími nástroji pro zavedení dopadových indikátorů udržitelnosti (výdaje na mitigaci 1t CO_{2e}, na úsporu 1MWh energie apod.).
- e) Aplikace metody zeleného rozpočtování na všechny ústřední orgány státní správy.
- f) Implementace společné databáze relevantních dat o zeleném rozpočtování (ve Státní pokladně⁵ a dalších systémech)
- g) Reporting o relevantních opatřeních přijatých ústředními orgány státní správy v oblasti klimatické, environmentální a energetické politiky.
- h) Prvotní realizace pilotních projektů zeleného rozpočtování ve vybraných regionech a obcích.
- i) Zahájení diskuse s Nejvyšším kontrolním úřadem (NKÚ) s cílem identifikovat adaptační potenciál a výrazněji začlenit změnu klimatu do kontrolního cyklu zaměřeného na dopady.
- j) Monitoring implementace ze strany PFU, každoroční zdokumentovaná zpráva o pokroku předkládaná vládě.

Fáze 4 (eventuální): Emise státních zelených dluhopisů (M30-M36)

Vládní zelené dluhopisy přispívají k transparentnosti, pokud jde o tvorbu cen, a k lepšímu podávání reportů o investicích do udržitelnosti. Klíčovým informačním zdrojem je alokační zpráva a hodnocení dopadů, které určí, jakých environmentálních cílů bylo emisí zelených dluhopisů dosaženo. Součástí rámcového plánu pro zelené dluhopisy by mělo být:

- a) **Zřízení výboru pro zelené dluhopisy při MF** složeného ze zástupců různých resortů a ČNB. Tento výbor bude odpovědný za dohled nad vývojem rámce zelených dluhopisů a za zajištění jeho souladu s národními cíli udržitelnosti.
- b) **Definice kritérií pro projekty udržitelnosti** a zajištění, aby kritéria byla v souladu s mezinárodními standardy, jako je evropský zelený dluhopis (EuGB). To zahrnuje stanovení environmentálních cílů, jako je snížení uhlíkové stopy, zvýšení energetické účinnosti a podpora udržitelné infrastruktury.
- c) **Vytvoření právního a regulačního rámce**, který by zahrnoval ustanovení o zelených dluhopisech a zajistil, aby podporoval vydávání, monitorování a vykazování financování ze zelených dluhopisů (tzv. use of proceeds) a poskytoval jasné pokyny pro všechny zúčastněné strany (zejména správcům rozpočtových kapitol).
- d) **Vypracování rámcového dokumentu o zelených dluhopisech** ve formě vyhlášky MF, která stanoví cíle, kritéria a postupy pro vydávání zelených dluhopisů. Tento dokument by měl

⁵ <https://portalcsuis.statnipokladna.gov.cz/csuisweb/index.html>

obsahovat podrobnosti o použití výnosů, hodnocení a výběru projektů, použití výnosů a o oznamovacích závazcích.

- e) **Zapojení zúčastněných stran a účastníků trhu.** K získání zpětné vazby a získání podpory pro vydávání zelených dluhopisů je zapotřebí konzultací a testování trhu s finančními institucemi a dalšími potenciálními investory. Tato spolupráce pomůže zajistit, aby rámec zelených dluhopisů splňoval očekávání trhu.
- f) Jakmile bude rámec zelených dluhopisů připraven, přistoupí případně MF k **vydání první emise státních zelených dluhopisů.** To zahrnuje představení dluhopisu domácím i mezinárodním investorům, provedení transparentního procesu alokace podle jasně definované metodiky a KPI a nastavení mechanismů pro průběžné sledování a vykazování dopadu dluhopisu.

1.2 Podpora rozvoje udržitelné infrastruktury

V době změny klimatu a environmentálních hrozeb je financování udržitelné infrastruktury v ČR klíčové. Investice do činností souvisejících s mitigací změny klimatu, jako jsou projekty obnovitelné energie, iniciativy v oblasti čisté mobility a energeticky účinné budovy, mohou výrazně snížit uhlíkovou stopu a zvýšit odolnost vůči klimatickým změnám. Projekty v oblasti adaptace na změnu klimatu v oblastech, jako je vodohospodářství a městské projekty, pomohou navíc zvýšit schopnost české infrastruktury vyrovnat se s dopady změny klimatu. Tváří v tvář naléhavým výzvám v oblasti udržitelnosti postrádá Česká republika komplexní vnitrostátní rámec pro veřejné investice, který by integroval komplexní investice do celého projektového cyklu. Neexistuje adekvátně vybavená agentura pro koordinaci veřejných investičních aktivit, ani neexistují centra excelence zaměřená na veřejné investice a udržitelnost, jako je tomu v jiných rozvinutých zemích. Česká republika navíc nemá jednotný systém zajištění kvality, který by komplexně dohlížel na procesy přípravy a implementace velkých projektů a programů. Vzhledem ke značnému tlaku na úřady, aby dodržovaly legislativu EU a vlastní cíle udržitelnosti, představuje absence jednotného systému zajištění kvality pro komplexní dohled nad přípravou a realizací velkých projektů a programů značné riziko. Vzhledem k tomu, že adaptační i mitigační opatření se v budoucnu dotknou především infrastruktury a hmotných aktiv, je nezbytné vytvořit silný národní rámec správy strategických veřejných investic, který by měl mít vysokou prioritu.

Public-Private Partnership (PPP) projekty mohou urychlit regionální a místní investice do infrastruktury. Česká republika by měla zvážit využití pákového efektu PPP a zajistit, aby i regionální samosprávy mohly spravovat finanční závazky a řídit projekty. To vyžaduje kvalifikované týmy vzhledem ke složitě povaze PPP projektů. Prospěšné by mohlo být zřízení národní jednotky PPP na podporu regionálních a obecních kapacit, která by vycházela z modelů, jako je britská Iniciativa pro soukromé financování nebo francouzské smlouvy o partnerství veřejného a soukromého sektoru. Nebo dokonce litevský Institut zelených financí v rámci Národní podpůrné instituce, který funguje jako přípravné a konzultační centrum pro všechny typy otázek financování udržitelnosti.

PPP mohou být atraktivní z mnoha důvodů, zejména proto, že mohou být účinným způsobem, jak urychlit investice do infrastruktury na regionální a místní úrovni. Česká republika by mohla využít obnovené dynamiky partnerství veřejného a soukromého sektoru a uvažovat o tom, že by se do partnerství veřejného a soukromého sektoru zapojily i velké obce. Je však nesmírně důležité pečlivě posoudit finanční závazky, aby se zajistilo, že posloupnost následných plateb je slučitelná s finanční situací vlád na nižší než celostátní úrovni. To vyžaduje vysoce kvalifikované, kompetentní a zkušené týmy, vzhledem ke složitosti finančních, technických a právních rámců projektů PPP. Mimo větší města nejsou takové odborné znalosti obecně dostupné.

Britská Infrastructure Projects Authority (IPA) nabízí České republice přesvědčivý model řízení strategických veřejných investic. IPA, která byla založena za účelem dohledu nad velkými infrastrukturními projekty, zvyšuje efektivitu, transparentnost a odpovědnost prostřednictvím hodnocení, řízení rizik a zapojení zúčastněných stran. UK Infrastructure Bank (UKIB) zároveň investuje do udržitelných projektů, pomáhá mobilizovat soukromý kapitál a poskytuje poradenskou podporu.

Přijetím podobného přístupu (kombinace autority pro strategické projekty a silné NRB) by Česká republika mohla zlepšit provádění a financování udržitelných infrastrukturních projektů. IPA jako centralizovaný koordinační orgán, který zefektivňuje povolování, strukturuje financování a podporuje zapojení soukromého sektoru, může zmírnit rizika a urychlit časové lhůty. Osvědčené postupy IPA v oblasti udržitelného zadávání veřejných zakázek a dodržování taxonomie EU mohou navíc přilákat investice a zajistit dlouhodobou udržitelnost. Česká republika by také měla zřídit specializovaný orgán, který by účinně řídil infrastrukturní projekty, což by usnadnilo hladší přechod na nízkouhlíkové hospodářství.

Zřízení obdobného úřadu v ČR by spolu s dlouhodobým infrastrukturním plánem mohlo výrazně zlepšit situaci při realizaci velkých infrastrukturních a projektů udržitelnosti a poskytování jejich dlouhodobého financování. Centrální koordinační orgán, který by se zaměřil nejen na povolovací procesy, ale také na strukturování financování a zapojení soukromého sektoru, by mohl přinést vyšší efektivitu a snížit rizika spojená s těmito projekty. To by mohlo přispět i k rychlejší realizaci strategických projektů, jako je gigafactory nebo vysokorychlostní železnice, které jsou klíčové pro udržitelný rozvoj ČR. Rozvoj digitální infrastruktury, jako jsou datová centra pro AI, je mj. závislý na dostupnosti obnovitelné energie.

Bylo již přijato několik opatření:

- **Vládní výbor pro strategické investice** byl zřízen vládou České republiky a v rámci Úřadu vlády začal fungovat v červnu 2023⁶. Její úlohou je napomáhat lepší koordinaci přípravy a zlepšování podmínek pro rychlejší a efektivnější realizaci strategických investic v oblasti dopravy, bydlení, energetiky, vzdělávání a vědy, výzkumu a inovací a investic, které pro udělení pobídky vyžadují souhlas vlády. Tento výbor může sloužit jako předchůdce orgánu podobného britskému IPA.
- **Národní plán obnovy** Komponenta 4.1 Systémová podpora veřejných investic⁷ zahrnuje soubor konkrétních reformních opatření a balíčků technické pomoci na podporu veřejných investic a má připravit regionální investory na přechod k zelené a digitální ekonomice. Společný účinek reforem a investic má rovněž za cíl umožnit rozvoj kulturních a kreativních odvětví. Další klíčovou součástí těchto reforem je zřízení Koordinačního a kompetenčního centra při Státním fondu na podporu investic (SFPI) a jemu podřízených osmi regionálních center pro podporu

⁶ Viz <https://vlada.gov.cz/en/ppov/government-committee-for-strategic-investments/government-committee-for-strategic-investments-209660/>.

⁷ Komponenta 4.1. byla připravena s cílem přispět k řešení problémů v českém investičním prostředí, které byly identifikovány při práci na Národním investičním plánu v letech 2018-2020. Zahrnuje čtyři reformy, a to (1) Metodickou podporu při přípravě projektů v souladu s cíli EU, (2) Metodickou podporu a modernizaci veřejných investic, (3) Finanční podporu na přípravu projektů v souladu s cíli EU, a (4) zvýšení účinnosti a posílení provádění Národního plánu pro oživení a odolnost. Další informace naleznete v části <https://www.planobnovy.cz/institute-regulace-a-podpora-podnikani-v-reakci-na-covid#ememiqsipseuygwxcxklmxwoevlskeiwqgt>.

investic do bydlení, které jsou určeny k poskytování odborné podpory obecním investicím do nájemního bydlení⁸.

- **NRB** by rovněž měla posílit své kapacity v oblasti technické pomoci. Bude podporovat především soukromý sektor při přípravě projektů v souladu s taxonomií EU pro financování a podporovat subjekty veřejného sektoru při přípravě projektů energetických služeb se zaručeným výsledkem (EPC) prostřednictvím druhého projektu technické pomoci ELENA, který pro NRB nedávno schválila Evropská investiční banka (EIB). V tomto ohledu by banka měla transformovat svých pět regionálních poboček na moderní kompetenční poradenská centra, která budou poskytovat profesionální konzultační služby spíše než obecné poradenství v oblasti produktů NRB.⁹
- **Státní investiční a rozvojová společnost (SIRS)** – věnuje se rozvoji strategických podnikatelských parků, zejména v návaznosti na Net-Zero Industrial Act EU (NZIA). Jejím cílem je urychlit přípravu investic v klíčových oborech Hospodářské strategie ČR: Česko do Top 10¹⁰, jako je elektromobilita, čipové technologie pro AI, obnovitelné zdroje a další.

Klíčovým úkolem ústředních, regionálních a místních vlád je zajistit efektivní a udržitelné investice do infrastruktury podporované inteligentními technologiemi. To vyžaduje rámec pro spolupráci se soudržným plánováním, robustními standardy rozvoje projektů a účinnými metodami financování. Pokud jde o plánování energetického systému, čtvrtý plynárenský balíček EU zajišťuje integrované plánování sítě mezi elektřinou, plynem a vodíkem, čímž se rozvoj energetické infrastruktury stává nákladově efektivnějším. Podobné struktury existují v Německu a ve Velké Británii. Zavedení takového rámce v České republice může sloužit jako vzor pro plánování v dalších odvětvích, jako je doprava, vodohospodářství a nakládání s odpady.

Odpovědné orgány

1. MF: vedení a koordinace prostřednictvím Platformy pro financování udržitelnosti.
2. Vládní výbor pro strategické investice: koordinace meziodvětvových úkolů souvisejících s velkými projekty.
3. Státní fondy nebo CzechInvest: rozvoj kapacit v oblasti přípravy projektových a udržitelných možností financování pro velké projekty.
4. MMR, NRB a SFPI: dodávky technické pomoci.
5. MPO, MŽP, SFPI, SFŽP: úprava způsobilosti doprovodných dotačních programů a hodnotících kritérií pro podporu investic v souladu s taxonomií EU.
6. SIRS: příprava a provoz strategických podnikatelských parků pro Net-Zero technologie
7. Členové PFU: dialog a testování navrhovaných opatření.

Plán implementace

⁸ Tato centra, která vznikla v dubnu 2024, již poskytují služby obcím a dalším oprávněným žadatelům, viz <https://sfpi.cz/komponenta-4-1/#:~:text=SFPI%20v%C3%A1m%20pom%C5%AF%C5%BEe%20p%C5%99ipavit%20zad%C3%A1n%C3%AD,nebo%20digit%C3%A1ln%C3%AD%20a%20zelen%C3%A9%20tranzice>.

⁹ Osvědčené postupy v Litvě již byly k tomuto tématu uvedeny ve Zprávě o mezinárodní dobré praxi.

¹⁰ https://mpo.gov.cz/assets/cz/rozcestnik/pro-media/tiskove-zpravy/2024/10/Hospodarska-strategie_shrnuti-priorit-a-klicovych-oblasti.pdf

Fáze 1: Koordinace při plánování veřejných investic (M0-M12)¹¹

- a) Transformovat státní fondy SIRS a CzechInvest na období IPA, rozvíjet jejich kapacity při přípravě projektových a udržitelných variant financování strategických projektů schválených vládou s rychlým povolením a přednostním přístupem k veřejným prostředkům a podpoře.
- b) Vypracovat a udržovat meziodvětvový užití seznam projektů v souladu s taxonomií EU s cílem zefektivnit investice, připravenost a absorpční kapacitu veřejného a soukromého sektoru a zaměřit financování z různých zdrojů na projekty s největším dopadem.
- c) Zajistit soulad mezi plánováním investic do infrastruktury a vnitrostátními strategiemi, jako jsou NKEP, SEK a POK, aby se zajistilo, že investice budou plánovány a realizovány způsobem, který podporuje širší vnitrostátní cíle.
- d) Upravit způsobilost dotačních programů spolufinancovaných EU a hodnotící kritéria tak, aby podporovaly investice v souladu s taxonomií EU, a to poskytnutím např. bonusových bodů v hodnocení nebo vyšší míry podpory (při dodržení pravidel státní podpory).

Fáze 2: Zavedení procesu stanovení priorit a financování velkých infrastrukturních projektů, včetně technické pomoci (M12-M24)

- a) Orgán nebo orgány pro realizaci klíčových infrastrukturních projektů by měly připravit a implementovat národní seznam strategických projektů.
- b) Vypracovat standardy hodnocení strategických projektů a stanovit priority napříč odvětvími v souladu s mezinárodními dobrou praxí.
- c) Předpřipravit rámce zelených dluhopisů pro významné projekty financované Státním fondem dopravní infrastruktury a dalšími subjekty, jako jsou Správa železnic a státní podniky.
- d) Zlepšit kapacitu pro dodávání infrastruktury větším využíváním rámcových dohod a rozvíjet konzistentní přístup k rozhodování o modelech dodávání infrastruktury (tradiční zadávání veřejných zakázek, design-build, PPP atd.).
- e) Zvýšit finanční prostředky a přímou podporu přípravy projektů s cílem zlepšit rozvoj infrastruktury, zejména na úrovni obcí.

¹¹ "M" znamená "měsíce ode dneška"

2 Podpora investic nefinančních podniků v oblasti udržitelnosti

Tato kapitola se zabývá podporou projektů financování udržitelnosti v soukromém sektoru. S přechodem České republiky k nízkouhlíkové ekonomice je prvořadě využívat cílené, tržně orientované finanční nástroje a grantovou podporu a propagovat konkrétní finanční produkty, jako jsou zelené dluhopisy a financování navázané na udržitelnost (sustainability-linked finance). Tyto nástroje nejsou pouze doplňkové, ale mají zásadní význam pro překlenutí finančních mezer a podnícení investic soukromého sektoru do udržitelných iniciativ.

Rozvoj trhu se zelenými dluhopisy a integrace financování navázaného na udržitelnost je navíc zásadní pro vytvoření spolehlivých a důvěryhodných mechanismů financování. Tyto finanční nástroje a/nebo produkty nejen přitahují různorodé skupiny investorů, ale také začleňují metriky udržitelnosti do finančního rámce, čímž posilují závazek k dlouhodobým environmentálním cílům. Klíčovou roli v této souvislosti hraje zejména financování zelené tranzice, které nabízí řešení podporující průmyslová odvětví a podniky na jejich cestě k dekarbonizaci a zlepšení environmentální výkonnosti. Nasazení těchto nástrojů pro soukromý sektor může urychlit přechod na nízkouhlíkové hospodářství a zároveň zajistit ekonomickou životaschopnost a odolnost.

Doporučení v této kapitole se zabývají výzvami a riziky uvedenými v Diagnostické zprávě identifikované v částech 4.2 Produkty financování udržitelnosti, 4.4 Nefinanční podniky a financování udržitelnosti, a 4.5 Motivování soukromého sektoru k investování do udržitelných aktivit.

2.1 Podpora financování udržitelnosti pomocí finančních nástrojů

Česká republika, na rozdíl například od Polska nebo Slovenska, nevěnuje dostatečnou pozornost výhodám finančních nástrojů jako alternativy grantové podpory, a to zejména u ekonomicky životaschopných projektů. V předchozím programovém období, které skončilo v roce 2023, bylo v EU implementováno celkem 1 544 finančních nástrojů.

Polsko vynaložilo na vratné podpory ve formě finančních nástrojů přes 11 miliard eur v 580 finančních nástrojích, Slovensko přes 2 miliardy eur v 66 finančních nástrojích a Česká republika jen kolem 1,5 miliardy eur ve dvaceti finančních nástrojích. Počet nástrojů je ovlivněn počtem zapojených finančních institucí. Polsko využívá pro realizaci finančních nástrojů komerční banky a investiční fondy v mnohem větší míře než Česká republika, a to namísto státních agentur a bank.

Z pohledu českých veřejných financí může mít větší využití finančních nástrojů na podporu financování udržitelnosti ve srovnání například s dotacemi a jinými nevratnými formami podpory při financování veřejných politik následující výhody:

1. **Revolvingový efekt** ve smyslu znovupoužití obrátkových zdrojů, kdy po splacení podpory zpět z finančního nástroje mohou být vrácené prostředky znovu využity k další podpoře. Tím dochází ke snížení nároku na veřejné rozpočty za účelem poskytování dalších podpor. Zatímco dotace tento efekt nemají, a je proto zapotřebí pro každou podporu vyčlenit prostředky v rozpočtu, v případě finančních nástrojů lze k poskytování nových podpor (např. úvěrů, záruk, kapitálu) minimálně zčásti využívat obrátkové zdroje. Zdroje z fondů EU tak mohou být v ČR částečně "uzamčeny" a znovu použity na další podporu, např. po splacení poskytnutých úvěrů. Jak můžeme vidět na příkladu Polska, čím více země používá finanční nástroje, tím větší je tento efekt.

2. **Pákový efekt** ve smyslu mobilizace soukromého kapitálu k dosažení cílů veřejných politik znamená, že banky nebo investiční fondy mohou poskytnout soukromé zdroje pro provádění finančních nástrojů. Mohou například poskytovat garantované úvěry, poskytovat likviditu úvěrovým fondům, investovat ve formě mezaninových úvěrů, projektových dluhopisů apod.
3. **Sdílení rizik** ve smyslu motivace soukromého sektoru k přizpůsobení chování v souladu s veřejnou politikou, např. investování do relativně rizikových oblastí, jako jsou startupy a inovace, "zelené" technologie, malé a střední podniky apod.

Na vznik inovativních finančních nástrojů podtržených stabilním výhledem na podporu a posílení role NRB spolu s podstatným navýšením jejího kapitálu upozornil průzkum ve finančním sektoru. Potenciál NRB pro řízení přechodu k udržitelnosti je obrovský, protože příklady jako KfW v Německu a UK Infrastructure Bank jasně dokazují, jaký vliv mohou mít národní podpůrné banky při řízení přechodu k udržitelnosti a při snižování rizika jeho směřováním napříč národními ekonomikami.

V současné době byl návrh zákona o NRB schválen oběma komorami Parlamentu ČR, který bude brzo ve Sbírce zákonů ČR. Navzdory těmto pozitivním krokům bude potřeba rozšířit mandát NRB v souvislosti se zelenou tranzicí.

Doposud státní instituce při rozdělování podpory projektů udržitelnosti v omezené míře využívaly spolupráci se soukromými finančními institucemi v rámci finančních nástrojů. V praxi model "fond fondů" spočívá ve svěření prováděcí úlohy soukromým finančním institucím. Tento model funguje velmi dobře jak pro dluhové, tak pro kapitálové produkty podporující financování udržitelnosti, jak je popsáno v předchozích zprávách, včetně modelů používaných KfW nebo skupinou EIB. Komerční finanční instituce mají přímý přístup k milionům klientů z řad domácností i firem a v případě vhodného obchodního nastavení podmínek finančních nástrojů jsou schopny efektivně distribuovat podporu a motivovat své klienty k investicím do udržitelnosti, jak ukazují příklady z jiných zemí, včetně sousedního Německa.

Národní rozvojové finanční instituce v EU fungují především jako poskytovatelé zelených úvěrových linek, globálních záruk a protizáruk a přenechávají práci s jednotlivými klienty na soukromém sektoru. Takový systém je efektivnější, levnější a rychlejší než převládající model v České republice, kde každý jednotlivý žadatel musí požádat o podporu od státní instituce.

NRB v ČR se zaměřuje zejména na podporu malých a středních podniků, včetně aktivit souvisejících s udržitelností, jako je například energetická účinnost. Objem poskytnutého financování je však ve srovnání s rozvojovými bankami v jiných zemích nižší¹². V roce 2022 poskytla NRB na projekty související s udržitelností a energetickými úsporami zhruba 1 miliardu korun, což je výrazně méně ve srovnání s objemy v okolních zemích.

NRB má potenciál stát se klíčovým hráčem v oblasti financování udržitelnosti v ČR, zejména pokud by se transformovala na tzv. "zelenou banku". Tato role by zahrnovala úzkou spolupráci se SFŽP, SFPI a dalšími veřejnými i soukromými subjekty. Spolupráce s komerčními bankami by byla pro NRB zásadní, zejména při širší podpoře malých a středních podniků (MSP) a větších společností, které realizují projekty udržitelnosti. SFŽP nebo SFPI mají v oblasti svých odborných znalostí obrovský

¹² Celkový podíl finančních nástrojů na celkových přidělech finančních prostředků EU v Česku se ve skutečnosti snížil z 8 % v programovém období 2014–2020 na přibližně 4 % ve stávajícím programovém období 2021–2027.

potenciál, schopnost financovat, poskytovat poradenství a komunikovat se skupinami konečných příjemců.

NRB má ve spolupráci se SFŽP, SFPI a komerčními finančními institucemi potenciál stát se klíčovým hráčem v oblasti financování udržitelnosti, ale její úspěch bude záviset na vytvoření důvěryhodné strategie, rozšíření kapacit a efektivní spolupráci s komerčními bankami a dalšími partnery. Inspirace praxí v Německu, Francii, Nizozemí a Polsku ukazuje, že státem vlastněné banky mohou hrát zásadní roli při podpoře udržitelného rozvoje, pokud jsou dobře organizované a strategicky zaměřené.

Aby bylo možné optimálně podporovat opatření v oblasti zeleného financování, měly by být i nadále využívány stávající podpůrné nástroje a iniciativy s cílem maximalizovat účinnost přijatých opatření, zejména těch, která realizují NRB, SFŽP a SFPI.

Odpovědné orgány

1. MF: vedení a koordinace prostřednictvím Platformy pro financování udržitelnosti.
2. NRB, SFŽP, SFPI: úprava podpory finančních nástrojů.
3. Členové Platformy pro financování udržitelnosti (finanční sektor): dialog a testování navrhovaných opatření.

Plán implementace

Fáze 1: Příprava investiční strategie (M0-M12)¹³

- a) Zavést investiční strategii finančních nástrojů podporujících investice do udržitelnosti na státní úrovni. Například v oblasti operačních programů EU lze snadno vytvořit společné předběžné hodnocení finančních nástrojů pro všechny programy.
- b) Aby byla NRB efektivní při realizaci projektů udržitelnosti, musí mít jasně definovanou strategii, která zohledňuje jak národní klimatické cíle, tak specifické potřeby českého trhu. Tato strategie by měla zahrnovat:
 1. **Budování kapacit:** NRB by měla rozšířit své interní odborné znalosti v oblasti financování udržitelnosti a rozvíjet spolupráci s externími partnery.
 2. **Mobilizace zdrojů:** NRB by měla hledat způsoby, jak získat další finanční prostředky prostřednictvím partnerství s evropskými institucemi, jako je Evropská investiční banka (EIB) nebo prostřednictvím vlastních emisí zelených dluhopisů.
 3. **Zapojení zainteresovaných stran:** využít expertní role ministerstev, komunikace státních fondů s asociacemi finančních institucí, zapojení sdružení cílových skupin konečných příjemců (Svaz průmyslu, Hospodářská komora, Asociace malých a středních podniků, Svaz měst a obcí atd.).
 4. **Produktový rámec a obchodní modely:** NRB definuje svůj obchodní model založený především na spolupráci s komerčními finančními institucemi a vytváří dlouhodobé produktové rámce, které odhalují podporu udržitelných financí v souladu s trhem.

¹³ "M" znamená "měsíce ode dneška"

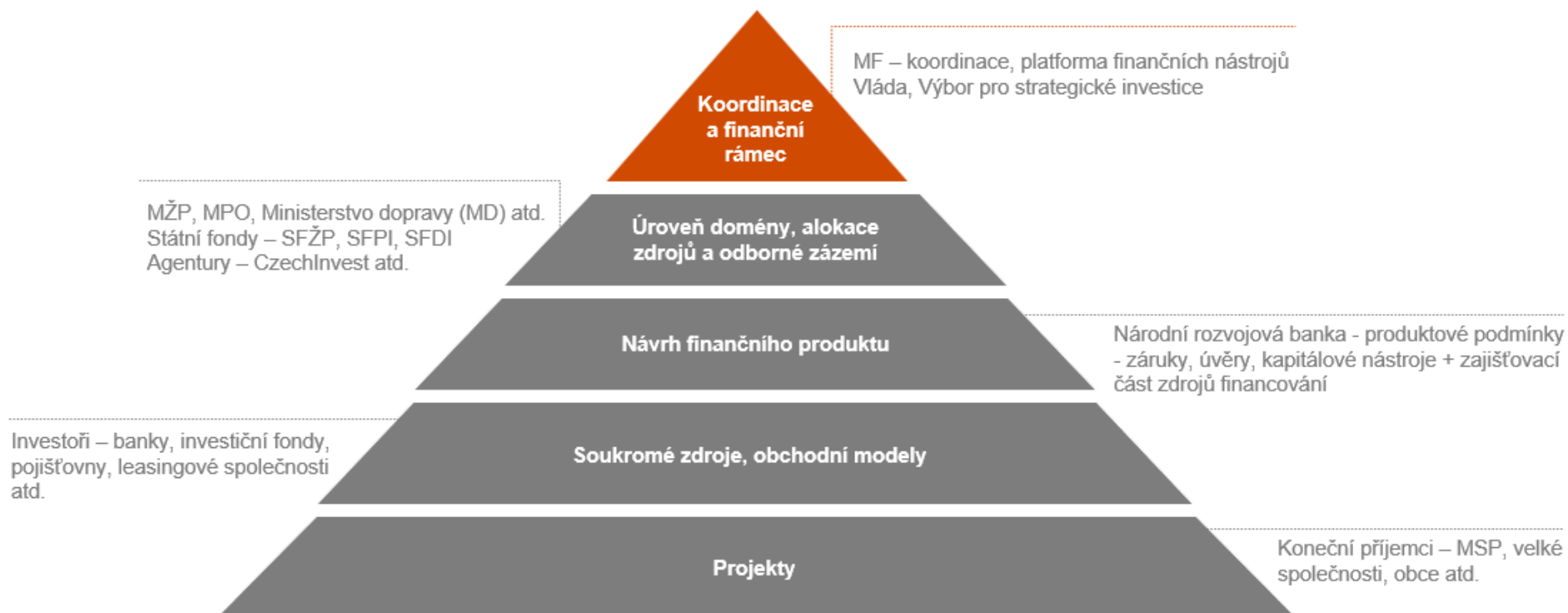
5. **Role NRB jako implementačního partnera:** NRB by se měla zaměřit na efektivní implementaci strategií stanovených vládou a evropskými institucemi. To znamená úzkou spolupráci se státními fondy, EIB a dalšími partnery na národní i mezinárodní úrovni při implementaci finančních nástrojů.
6. **Technická pomoc:** NRB a partneři (státní fondy, CzechInvest) mohou pomoci s nastavením projektů sladěných s taxonomií EU.

Fáze 2: Koordinované provádění finančních nástrojů (M12-M24 a průběžně)

- a) Koordinovat implementaci finančních nástrojů vládním výborem/jedním z ministerstev (pravděpodobně MF), jak je znázorněno na obrázku níže.
- b) Navázat partnerství s mezinárodními finančními institucemi, získat osvědčené postupy (EIB, EIF, CEB, EBRD atd.).
- c) Vytvořit partnerství s asociacemi soukromého sektoru při vývoji konkrétních podmínek pro finanční nástroje, za účelem ujištění se, že reagují na skutečnou situaci a potřeby trhu.

politiky v oblasti financování udržitelnosti

Obrázek 2: Implementace investiční strategie finančních nástrojů

2.2 Zvýšení motivace k investicím do udržitelných aktivit

Soukromé investice hrají klíčovou úlohu pro plnění cílů v oblasti klimatu a udržitelnosti. Soukromý kapitál nejen doplňuje veřejné financování, ale také přináší inovace, efektivitu a odborné znalosti, což je hnací silou rychlého rozvoje a zavádění zelených technologií a udržitelných postupů. Směřováním finančních zdrojů do obnovitelné energie, energetické účinnosti, čisté mobility a dalších technologií a infrastruktury šetrných k životnímu prostředí pomáhají soukromí investoři překlenout mezeru ve financování potřebnou ke splnění ambiciózních národních environmentálních cílů. Zapojení soukromého sektoru navíc podporuje konkurenční trhy, podněcuje nízkouhlíková řešení a podporuje dlouhodobou ekonomickou odolnost, čímž vytváří pevný základ pro udržitelný růst v souladu s globálními klimatickými cíli.

Společnosti ve finančním sektoru a reálné ekonomice, stejně jako podniky se státní účastí, vyhodnocují své obchodní strategie z hlediska životního prostředí a klimatu a v případě potřeby přizpůsobují své cíle a interní směrnice. V této souvislosti je obzvláště pro finanční instituce důležité promítání dlouhodobých environmentálních a klimatických scénářů do úvěrového procesu a do řízení rizik.

Vláda může hrát klíčovou roli při snižování investičních rizik prostřednictvím dotací, daňových pobídek a záruk, které zajišťují, že projekty jsou ekonomicky životaschopné i přes značné změny na trhu nebo hrozbu technologické nejistoty. Přímé dotace, finanční nástroje, daňové pobídky, rozdílové smlouvy (tzv. Contracts for Difference, CfD) a další druhy podpory pro výstavbu a provoz projektů udržitelnosti, jako jsou obnovitelné zdroje energie, energetická účinnost, nízkoemisní budovy nebo čistá mobilita, jsou klíčovými nástroji, které mohou zlepšit snižování rizik v investičních scénářích.

To je důležité zejména pro podniky částečně nebo plně vlastněné státem. Česká republika by se mohla inspirovat nizozemským příkladem, který kombinuje rozvoj státního vlastnictví ve strategických podnicích průmyslu závislého na fosilních palivech s rozvojem a akcelerací jejich politiky udržitelnosti. Dále by bylo přínosné vytvořit obdobný národní plán, který by spojoval strategické cíle s konkrétními kroky na podporu investic do udržitelnosti a inovací v energetice.

Většina českých programů veřejné podpory uplatňuje výhradně princip DNSH, typicky bez dalších kritérií způsobilosti nebo hodnocení souvisejících se sladěním taxonomie EU. To má za následek nedostatek projektů v souladu s taxonomií EU, což zase neumožňuje finančnímu sektoru využívat k jejich financování udržitelné finanční produkty.

Celkově by Česká republika měla zlepšit podporu projektů v oblasti obnovitelných zdrojů, energetické účinnosti, čisté mobility nebo cenově dostupného bydlení a další sociální infrastruktury v souladu s taxonomií EU:

1. **Zjednodušit a sjednotit dotační programy.** Komplexně přezkoumávat všechny dotační programy a zjednodušit a sjednotit dotační administraci.
2. **Vytvořit stabilní a předvídatelný právní rámec** pro investory a včas implementovat regulaci EU, aby byly zajištěny rovné podmínky pro české podniky.
3. **Zaměřit se na podporu inovací a inovativních technologií**, které podporují energetickou účinnost, výrobu energie z obnovitelných zdrojů, jako je zelený vodík, zachytávání a ukládání skleníkových plynů (Carbon Capture and Storage, CCS) atd.
4. **Zajistit dostupnost finančních prostředků**, zejména pro domácnosti a malé podniky k provádění investic do udržitelnosti.

Vedle dotací by stabilizací cen energií zajistila i další opatření, jako jsou rozdílové smlouvy (CfD), které jsou nezbytné pro udržení konkurenceschopnosti české ekonomiky.

Podpora OZE v České republice, která je nutná pro splnění cíle 30,1% podílu obnovitelných zdrojů energie do roku 2030 vycházejícího z aktualizovaného NKEP, by měla zahrnovat kombinaci investičních dotací a provozních dotací ve formě dražených výkupních cen neboli CfD, inspirovaných systémy v Německu, Francii, Velké Británii nebo Nizozemí a upravených podle nejnovějších doporučení EU. Tato komplexní podpora by snížila tržní rizika, usnadnila financování projektů a podpořila větší diverzifikaci energetického mixu, mj. rozvoj větrné energie, která je v současné době v ČR do značné míry opomíjena.

Odpovědné orgány

1. MF: vedení a koordinace prostřednictvím Platformy pro financování udržitelnosti, úprava rozpočtových pravidel s cílem urychlit renovaci budov ve vlastnictví státu s využitím metody EPC.
2. MPO, MŽP, SFPI, SFŽP: úprava způsobilosti doprovodných dotačních programů a hodnotících kritérií s cílem podpořit investice v souladu s taxonomií EU, začlenění inovativních přístupů na podporu rozvoje OZE.
3. Členové PFU: dialog a testování navrhovaných opatření.

Plán implementace

1. Obnovitelné zdroje energie – přijetí účinných PPA a CfD opatření (M0-M24)¹⁴

Tabulka 1: Doporučení související s Power Purchase Agreement (PPA) smlouvami pro urychlení rozvoje OZE

Aspekt PPA umožňující urychlení rozvoje OZE	Podpora ze strany státu
Snížení výrobních cen (zejména pro FVE)	1) Investiční dotace: zvýšení procenta podpory tak, aby se vyplatilo realizovat projekty s cenou PPA na úrovni tzv. capture-price, což jsou tržby na jednotku vyrobené energie (tržní cena elektřiny z fotovoltaické energie (FVE) = capture price pro FVE). 2) Urychlení implementace směrnic EU (RED III, aktualizace směrnice 2019/944), zejména s ohledem na agregaci, flexibilitu a akumulaci. To by mohlo zmírnit nulové nebo záporné ceny elektřiny při přebytku výroby energie z OZE a dále maximalizovat využití bateriových úložišť společně s fotovoltaickými elektrárnami pro poskytování služeb výkonové rovnováhy a dalších podpůrných služeb (zejména v zimě).
Více projektů na výstavbu větrných elektráren ve fázi stavební přípravy	Příprava akceleračních zón a zrychlení souvisejících povolovacích procesů
Opatření ke snížení rizika nedodržení závazků protistran a poskytnutí	Nabídnout garanční mechanismy (přičemž negativním důsledkem může být nadměrně snížená ochota k riziku a uzavření PPA s vysokou pravděpodobností jejich splnění ze strany státu)

¹⁴ "M" znamená "měsíce ode dneška"

REFORM/2021/OP/0006 – Rámec financování udržitelnosti v ČR
Výstup 4: Zpráva o možnostech veřejné politiky v oblasti financování udržitelnosti

kompenzace v případě předčasného ukončení	
Snížení transakčních nákladů na uzavření PPA	Příprava vzorů termínových výkazů a smluv (šablony však již existují v rámci EU a právní kanceláře je mají k dispozici)

Tabulka 2: Doporučení související se CfD pro urychlení rozvoje OZE

Aspekt CfD	Doporučení
Typ CfD	Bilaterální/symetrické (v souladu s nařízením EU č. 2024/1747)
Objem produkce pro zúčtování	V ideálním případě se určuje tzv. referenční objem výroby (nikoliv skutečný), např. podle povětrnostních podmínek a technických parametrů dané OZE nebo referenční OZE (které jsou definovány před podáním nabídek do aukcí) nebo podle výrobního profilu definovaného v CfD smlouvě (např. na hodinové bázi).
Referenční cena	Referenční cenou může být spotová cena na denním trhu (tzv. "Day Ahead Market" nebo "DAM") v případě použití referenčního objemu produkce pro vypořádání. Skutečná cena odchytu pro danou technologii stanovená ex post (např. na měsíční nebo roční bázi) v případě použití skutečného objemu výroby k vypořádání.
Podpora (CfD) v případě záporných spotových cen	Toto není relevantní, pokud se pro zúčtování používá referenční objem produkce. Pokud se k vypořádání použije skutečný objem produkce, mělo by se zvážit zřízení podpory CfD, aby se snížila motivace výrobců pokračovat ve výrobě v době, kdy jsou spotové ceny záporné. Četnost výskytu záporných spotových cen však nemohou ovlivnit jednotliví producenti, a proto by mělo být případné omezení podpory v případě záporných spotových cen kompenzováno (např. prodloužením poskytované podpory ve formě CfD o počet hodin, kdy byla podpora zastavena z důvodu záporných spotových cen).

Revize programů veřejné podpory s ohledem na aplikaci taxonomie EU v kritériích způsobilosti a/nebo hodnocení

2. Energetická účinnost (M0-M24)

- Novela zákona o rozpočtových pravidlech** – dokončení novelizace zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, za účelem přizpůsobení dlouhodobých finančních závazků spojených se smlouvami EPC. Tato legislativní změna umožní organizačním složkám státu uzavírat EPC kontrakty, které jsou typicky financovány z budoucích úspor energie, aniž by byly v rozporu s přípravou krátkodobého rozpočtu.
- Posuzování a plánování** – Posouzení současné energetické náročnosti budov ve vlastnictví státu. K tomuto účelu slouží program technické podpory ELENA v počáteční fázi přípravy projektu. To zahrnuje identifikaci potenciálních zlepšení, stanovení realistických cílů v oblasti úspor energie a vypracování akčního plánu s časovými harmonogramy, odpovědnostmi a alokací zdrojů.
- Implementace smluv o energetických službách (Energy Performance Contracting, EPC)** – Spolupráce s kvalifikovanými společnostmi poskytujícími energetické služby (Energy Service Companies, ESCO) na implementaci smluv o EPC. Tyto smlouvy by měly obsahovat jasné

podmínky pro energeticky úsporná opatření, monitorování a zaručené úspory. Hledat inovativní řešení financování, jako je například zapracování budoucích úspor do smluvních podmínek, aby byla splněna pravidla řízení státního rozpočtu.

- d) **Monitorování, hodnocení a podávání zpráv** – Nastavení robustního systému pro sledování a hodnocení výkonnosti zavedených opatření v oblasti energetické účinnosti. Nastavení pravidelného reportingu o pokroku a dosažených úsporách. Využívání trvalé podpory programu ELENA pro optimalizaci realizace projektů a řešení jakýchkoli vzniklých výzev. Průběžné vyhodnocování usnadní úpravy a zajistí dlouhodobou udržitelnost a soulad s regulačními požadavky.

3. Čistá mobilita (M0-M24)

- a) **Zavedení daňových pobídek pro čistou mobilitu** – Zavedení daňových pobídek na pořízení nízkoemisních vozidel, jako jsou daňově uznatelné náklady na pořízení vozidla, snížené registrační poplatky, nižší roční silniční daň a další úlevy – jak pro podniky, tak pro veřejnost. Zapracovat na nabídkách pobídek pro podniky, které investují do elektrických vozových parků nebo poskytují nabíjecí infrastrukturu pro zaměstnance. Přizpůsobení těchto pobídek různým skupinám uživatelů může zvýšit jejich efektivitu.
- b) **Zlepšení veřejné nabíjecí infrastruktury** – Investice do širokého nasazení veřejných nabíjecích stanic pro elektromobily se zaměřením na městské oblasti s vysokou hustotou a hlavní dopravní koridory. Poskytnutí dotací a pobídek soukromým subjektům, které instalují nabíjecí stanice na veřejných prostranstvích, jako jsou obchodní centra či parkoviště.
- c) **Podpora elektrifikace vozového parku ve veřejné dopravě** – Zvýšit finanční prostředky na elektrifikaci vozových parků veřejné dopravy, včetně autobusů a vlaků, v programech jako je TRANSGov Modernizačního fondu včetně adopce vodíkových technologií. Zavedení grantů pro provozovatele veřejné dopravy, kteří přecházejí na nízkoemisní dopravu. Vytváření pilotních programů, které by demonstrovaly proveditelnost a výhody nízkoemisní veřejné dopravy a podpořily širší přijetí.

2.3 Standardizace nástrojů a/nebo produktů financování udržitelnosti

Vývoj a využívání finančních produktů, které jsou v souladu s taxonomií EU, zelenou tranzicí a podporují udržitelnost, čelí v ČR značným výzvám. Zelené dluhopisy čelí překážkám kvůli nedostatku komplexního plánování financování udržitelnosti a potřebě robustního rámce ESG. Nedostatek standardizovaných rámců a benchmarků omezuje možnosti financování typu sustainability-linked, což komplikuje přilákání nových investic se zaměřením na ESG. Tyto problémy zpomalují zavádění technologií a postupů, což v konečném důsledku ovlivňuje tempo inovací a konkurenceschopnost.

Nástroje udržitelného financování jsou mj. zapotřebí k nasměrování soukromého kapitálu do investic šetrných ke klimatu a životnímu prostředí v souladu s cíli nařízení EU o taxonomii. Tyto nástroje financují projekty udržitelnosti, jako je rozšiřování obnovitelných zdrojů energie nebo opatření ke zvýšení energetické účinnosti. Nařízení o EU taxonomii, včetně jeho technických screeningových kritérií, poskytuje rámec pro klasifikaci udržitelných činností a může sloužit jako měřítko pro nástroje zeleného financování. Vláda by měla podpořit přesměrování soukromých kapitálových toků do udržitelných investic přizpůsobením stávajících nástrojů (např. dotací, záruk) s ohledem na kritéria taxonomie.

V tomto ohledu **mají plány klimatické transformace zásadní význam pro to, aby společností pomohly zvládnout složitý přechod na nízkouhlíkové hospodářství odolné vůči změně klimatu.** Tyto plány hrají významnou roli po celém světě, protože zohledňují nejen klimatické závazky a cíle, ale také vysvětlují, jak tyto cíle strategicky zapadají do celkové národní hospodářské politiky a strategie. Efektivní národní plán přechodu může vládě poskytnout plán založený na datech pro řízení ekonomické transformace v době, kdy se mění dynamika trhu a mění se očekávání společnosti.

Standardizace zelených finančních produktů, jako jsou zelené dluhopisy a půjčky, má zásadní význam pro rozvoj financování udržitelnosti. Přijetí těchto standardů by zefektivnilo procesy vydávání a upisování bondů a zajistilo transparentnost a odpovědnost.

Pokud se Česká republika rozhodne zavést zelené úvěrové a hypoteční standardy, bylo by vhodné, aby byly nastaveny v souladu s taxonomií EU, aby byl zajištěn jejich soulad s evropskými standardy. Pro úspěšnou implementaci by však bylo nejprve nutné zajistit lepší integraci taxonomie do národních povolovacích procesů. Dále by bylo užitečné zavést technickou pomoc bankám, která by jim pomohla identifikovat a ověřovat projekty v souladu s taxonomií EU, podobně jako to funguje v Německu nebo Nizozemí. V konečném důsledku by to vedlo k větší jistotě na trhu a podpoře rozvoje financování udržitelnosti v ČR.

Vytvoření standardu pro zelené úvěry a hypotéky v České republice by mělo zahrnovat také jasné definované parametry týkající se energetické náročnosti budov tak, aby byly navázány na taxonomii EU na základě zkušeností ze zahraničí. To pomůže zajistit, aby finanční prostředky směřovaly na projekty, které skutečně přispívají ke snižování emisí a zlepšování energetické účinnosti v souladu s evropskými normami. Příprava standardu může být využita k zúžení spolupráce mezi státními fondy, NRB a komerčními finančními institucemi. Například v Německu poskytuje Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) komerčním bankám úvěrové linky pro poskytování zelených hypoték s výše uvedenými parametry.

Na úrovni EU se v současné době vyvíjí nebo reviduje řada závazných i nezávazných minimálních norem pro zelené finanční produkty, včetně EuGB¹⁵. NRB a státní fondy by měly při implementaci finančních nástrojů zohledňovat taxonomii EU.

Propojení standardizovaných udržitelných finančních produktů s taxonomií EU zajistí, že zelené úvěry a hypotéky budou podporovat projekty udržitelnosti v souladu s klimatickými cíli. Tento přístup však přináší i výzvy, a to zejména v kontextu současného stavu implementace taxonomie EU v České republice.

Kromě toho by NRB a SFPI mohly hrát významnou roli při vytváření rámců sociálních dluhopisů v oblastech, jako je dostupné bydlení, zdravotní péče nebo vzdělávání, a to buď využitím výnosů ze sociálních dluhopisů k financování programů (např. rozšíření alokace programů dostupného bydlení SFPI) nebo ke spolufinancování jednotlivých projektů v oblasti rozvoje zdravotnické a vzdělávací infrastruktury, jako jsou nemocnice, domovy pro seniory nebo vysokoškolské koleje.

Odpovědné orgány

1. MF: vedení a koordinace prostřednictvím Platformy pro financování udržitelnosti.

¹⁵ Standard EU pro zelené dluhopisy (EuGB), ekoznačka EU pro finanční produkty, legislativní návrh ES týkající se ratingů ESG

2. ČNB: poskytování finančním institucím poradenství v oblasti standardizace udržitelných finančních produktů.
3. MPO, MŽP: příprava sektorových a národních plánů dekarbonizace a transformace.
4. Členové Platformy (finanční sektor): dialog a testování navrhovaných opatření, zejména v koordinaci s NRB, SFŽP a SFPI.

Plán implementace

Fáze 1: Zřízení pracovní skupiny pro plány dekarbonizace a transformace s cílem určit prioritní odvětví dekarbonizace (M0-M6)¹⁶

V rámci koordinační role MŽP za podpory MPO a MF a za pomoci Výboru pro strategické investice by měla česká vláda rozhodnout o zřízení zvláštní pracovní skupiny pro plány dekarbonizace a transformace, která by se zaměřila na vývoj transformace nejvýznamnějších sektorů dekarbonizace v České republice, konkrétně v energetice, průmyslu, dopravě, stavebnictví a zemědělství. Pracovní skupina by měla na starosti:

- a) Poradenské a metodické pokyny k plánům dekarbonizace a transformace.
- b) Sledování vnitrostátních výchozích hodnot, schémat a iniciativ, jejich koordinace a navrhování zlepšení.
- c) Průběžné sledování mezinárodní dobré praxe, vybírání osvědčených postupů a vydávání vhodných doporučení relevantních pro Českou republiku.

Fáze 2: Zavedení podpůrných opatření (M6-M12)

Cílem opatření je odstranit bariéry a využít stávající flexibilitu v investiční regulaci.

- a) Aby bylo možné identifikovat překážející faktory pro investice v souladu s taxonomií EU, je potřeba provést vhodnou reflexi a vyhodnocení stávajících omezení investic.
- b) Usnadnit změny zákona o penzijních fondech, zákona o pojišťovnách a dalších příslušných předpisů týkajících se dlouhodobých investorů. Udržitelnost by měla být výslovně zakotvena jako investiční kritérium se specifickými kritérii způsobilosti.

Fáze 3: Standardizace finančních nástrojů (M12-M18)

Aby bylo zajištěno, že NRB a státní fondy sladí své finanční nástroje s taxonomií EU a podpoří financování udržitelnosti, jsou navrženy následující kroky:

- a) Posouzení a analýza současných nástrojů nabízených NRB a Státním fondem životního prostředí. To zahrnuje vyhodnocení jejich souladu se standardy taxonomie EU, identifikaci mezer a mapování nesrovnalostí. Analýza by měla rovněž zvážit specifické požadavky programů EU a to, jak je lze harmonizovat s obecně uznávanými standardy financování udržitelnosti.
- b) Vývoj standardizovaných kritérií a rámce pro kritéria způsobilosti a hodnocení, které jsou v souladu s taxonomií EU. To zahrnuje vypracování jasných definic a kritérií, které odrážejí

¹⁶ "M" znamená "měsíce ode dneška"

mezinárodní osvědčené postupy. Spolupráce s finančními regulačními orgány, zúčastněnými stranami v odvětví a příslušnými ministerstvy je zásadní pro zajištění komplexnosti a použitelnosti rámce, který by měl zahrnovat různé finanční nástroje, včetně zelených dluhopisů, udržitelných investičních fondů a environmentálně přívětivých pojistných produktů.

- c) Implementace a sledování standardizace napříč všemi relevantními finančními nástroji nabízenými NRB a státními fondy. Zavést spolehlivý systém monitorování a hodnocení, aby bylo zajištěno trvalé dodržování taxonomie EU. Součástí implementační strategie by měly být pravidelné audity a zpětná vazba. Vůči měnícím se standardům a postupům v oblasti financování udržitelnosti by se měla aktualizovat i kritéria.

Fáze 4: Vytvoření jednotných standardů a kritérií pro zelené finanční produkty (M18-M30)

Cílem této fáze je vytvořit soudržný a komplexní rámec pro zelené finanční produkty, který zajistí konzistenci a transparentnost na celém trhu. To vyžaduje vypracování jasných definic a kritérií, které jsou v souladu s mezinárodními osvědčenými postupy a standardy taxonomie. MF ve spolupráci s příslušnými finančními regulačními orgány a zúčastněnými stranami v odvětví navrhne pokyny a předpisy pro standardizaci zelených finančních produktů. Tato iniciativa podpoří důvěru investorů a integritu trhu a podpoří růst investic do udržitelnosti. Navrhované standardy se budou vztahovat na širokou škálu finančních nástrojů, včetně zelených dluhopisů, udržitelných investičních fondů a ekologických pojistných produktů, jejichž cílem je harmonizovat postupy a zlepšit jejich dostupnost na trhu.

3 Rámec a správa financování udržitelnosti

Informovanost a budování kapacit v oblasti financování udržitelnosti mají zásadní význam pro podporu odolného a ekologicky uvědomělého finančního sektoru. V době, kdy změna klimatu a zhoršování životního prostředí představují významná rizika, je nezbytné, aby subjekty veřejného i soukromého sektoru osvojily pevné porozumění principům financování udržitelnosti. Rozšiřováním znalostí a dovedností souvisejících s udržitelností mohou firmy i finanční instituce lépe sladit své strategie s globálními environmentálními cíli, účinně řídit rizika související s klimatem a využít příležitostí pro zelené investice. Toto komplexní budování odborných znalostí nejen podporuje odpovědné investiční postupy, ale také zajišťuje, že finanční rozhodnutí přispívají k širším environmentálním a sociálním cílům.

Klíčovou rolí pro zaplnění vzniklé mezery navíc hraje vytvoření robustního rámce pro vzdělávání v oblasti financování udržitelnosti, včetně rozvoje specializovaných školicích programů a akademických titulů. Akademické i profesní instituce by měly ve svých učebních osnovách a iniciativách vzdělávacího rozvoje prioritizovat udržitelnost, aby rozvíjely novou generaci odborníků zběhlých ve spletnosti financování udržitelnosti. Tyto iniciativy jsou nezbytné pro začlenění environmentálních a klimatických aspektů do všech úrovní finančního rozhodování, což v konečném důsledku vede k udržitelnější ekonomice. Prostřednictvím společného úsilí o zvyšování povědomí a budování kapacit je možné dosáhnout smysluplného pokroku směrem k finančnímu ekosystému, který podporuje udržitelný rozvoj a zmírňuje dopad na životní prostředí.

Doporučení v této kapitole se zabývají výzvami a riziky uvedenými v Diagnostické zprávě identifikované v části 4.3 Veřejný sektor.

3.1 Platforma pro financování udržitelnosti (PFU)

Jednou z kritických mezer v českém přístupu k financování udržitelnosti je rozpor mezi národními cíli udržitelnosti, zejména těmi, které jsou uvedeny v NKEP, a jejich nedostatečnou implementací na různých úrovních státní správy a samosprávy. Absence alokace těchto cílů shora dolů ministerstvům, státním organizacím a dalším veřejným subjektům má za následek roztříštěné úsilí a nekonzistentní pokrok. Tato diskrepance brání účinnému převedení klimatických cílů do konkrétních akcí a projektů na místní úrovni, čímž oslabuje celkový dopad národní strategie. Bez jasných směrnic a koordinovaného úsilí jsou ambice financování udržitelnosti podkopávány, což vede k neefektivitě a promarněným příležitostem při dosahování dlouhodobých cílů v oblasti udržitelnosti a dekarbonizace.

Institucionalizace stávající Platformy pro financování udržitelnosti má zásadní význam pro propojení strategických cílů v oblasti klimatu s financováním a prováděním projektů v praxi. PFU by měl sloužit jako stálý orgán různých zúčastněných stran s cílem podporovat účinné nástroje a techniky k uvolnění finančních prostředků nezbytných pro dekarbonizaci a další činnosti a investice související s udržitelností ve veřejném i soukromém sektoru. Platforma by se měla zaměřit na budování udržitelného finančního ekosystému a nastavit ho tak, aby národní cíle v oblasti udržitelnosti byly ambiciózní a dosažitelné z hlediska financování. Finanční sektor hraje klíčovou roli v tomto procesu tím, že zajišťuje potřebné zdroje a vytváří rámec pro převod ambiciózních klimatických cílů do konkrétních a realizovatelných projektů. Činnosti Platformy se zaměřují na další rozvoj ekosystému financování udržitelnosti, který zajišťuje, že vnitrostátní cíle v oblasti udržitelnosti jsou nejen ambiciózní, ale také dosažitelné.

Platforma pro financování udržitelnosti se zabývá potřebou zapojení více zúčastněných stran společným způsobem, aby spojily úsilí při podpoře financování udržitelnosti. V tomto ohledu již byly v

rámci Platformy zřízeny dvě odvětvové skupiny: i) skupina veřejného sektoru zahrnující ústřední orgány státní správy, regiony a obce a ii) skupina soukromého sektoru zahrnující finanční instituce a zástupce nefinančních podniků. Finanční sektor již má zkušenosti a kapacity pro přijetí agendy financování udržitelnosti a může se stát vzorem i pro další sektory.

Platforma by měla rovněž zřídit pracovní skupiny, které se budou zabývat hlavními otázkami: datovým managementem a řízením rizik, prováděním taxonomie EU, rozvojem rámce financování udržitelnosti veřejného sektoru a veřejnou podporou prostřednictvím finančních nástrojů a grantů.

Platforma pro financování udržitelnosti, koordinovaná Ministerstvem financí, má fungovat jako nezbytný most mezi strategickou regulatorní úrovní a úrovní implementací projektů. Zapojením více zúčastněných stran a využitím odborných znalostí a zdrojů finančního sektoru může platforma přispět ke značnému pokroku směrem k dekarbonizaci a udržitelnosti v ČR. Tento komplexní přístup zajišťuje, že národní a mezinárodní cíle v oblasti klimatu jsou efektivně převedeny do realizovatelných a životaschopných projektů.

V rámci příslušných pracovních skupin Platformy by MF mělo úzce spolupracovat s ČNB, vybranými resortními ministerstvy a komerčními finančními institucemi na shromažďování a harmonizaci ESG dat tak, aby splňovala standardy EU a mohla být efektivně využitelná při řízení rizik a zveřejňování finančních informací.

Odpovědné orgány

Do implementace Platformy pro financování udržitelnosti jako stálého orgánu by mělo být zapojeno více zúčastněných stran, včetně:

1. Ministerstvo financí (MF): Koordinace Platformy pro financování udržitelnosti, která sleduje dodržování standardů a umožňuje mezinárodní spolupráci a šíření osvědčených postupů.
2. Ministerstvo životního prostředí (MŽP): Vedení vývoje a prosazování předpisů v oblasti životního prostředí, vykazování emisí a norem pro nakládání s odpady.
3. Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO): Podpora energetické účinnosti a zavádění obnovitelných zdrojů energie prostřednictvím politik a pobídek specifických pro dané odvětví.
4. Česká národní banka (ČNB): Integrace kritérií udržitelnosti do finančních předpisů a dohled nad implementací iniciativ v oblasti zeleného financování. Poskytování poradenství finančním institucím v oblasti postupů financování udržitelnosti.
5. Česká bankovní asociace (ČBA): Úzká spolupráce s bankovním sektorem s cílem podpořit jeho potřeby pro úspěšnou implementaci financování udržitelnosti.
6. Další členové Platformy pro financování udržitelnosti: diskuse, předkládání návrhů a poskytování zpětné vazby k návrhům opatření a účast na pilotních projektech.

Plán implementace

Fáze 1: Vytvoření řídicích struktur, politik a realizovatelných plánů pro financování udržitelnosti (M0-M12)¹⁷

¹⁷ "M" znamená "měsíce ode dneška"

- a) Institucionalizovat Platformu pro financování udržitelnosti vládním nařízením nebo jiným formálním schválením jako stálý orgán MF. Koordinovat aktivity v rámci MF a zahrnovat účast různých zainteresovaných stran, od ČNB a ministerstev až po kraje, obce a zástupce soukromého finančního a nefinančního sektoru, včetně pracovních skupin, jednacího řádu a adekvátního ročního rozpočtu.
- b) Přijmout nařízením vlády Národní strategii financování udržitelnosti na základě této doporučující zprávy a další vstupy, které budou reflektovat postoje a potřeby příslušných zainteresovaných stran.
- c) Vytvořit formální síť odpovědných osob pro koordinaci agendy financování udržitelnosti napříč ministerstvy a ústředními orgány státní správy v delegovaném řízení a koordinaci MF.

Fáze 2: Plánování a mezinárodní konzultace (průběžně)

- a) Provádět konzultace se zúčastněnými stranami s bankami, dalšími finančními institucemi, zástupci odvětví, jako je Komora auditorů, a organizacemi občanské společnosti pomocí Platformy pro financování udržitelnosti.
- b) V souladu se zásadami tvorby průkazných veřejných politik založených na datech (tzv. evidence-based policy) posuzovat a doporučovat preferenční a rychlejší přijímání legislativních návrhů relevantním odpovědným orgánem, jako je Ministerstvo pro místní rozvoj¹⁸.
- c) Průběžně sledovat vývoj v ostatních členských státech EU, šířit osvědčené postupy a vydávat vhodná doporučení relevantní pro Českou republiku.

Fáze 3: Legislativa a vývoj politiky (průběžně)

- a) Zřídit a provozovat pracovní skupinu s cílem urychlit a zlepšit transpozici *acquis communautaire* v oblasti udržitelnosti a financování udržitelnosti do vnitrostátního rámce a rozšířit ji nad rámec pouhého dodržování směrem k usnadnění.
- b) Poskytovat posouzení dopadů návrhů nebo přijatého *acquis communautaire* v souvislosti s financováním udržitelnosti na Českou republiku.
- c) Formulovat návrhy postojů k návrhům předloženým Evropskou komisí (EK).
- d) Vyjadřovat se ke sjednocení české terminologie v oblasti udržitelnosti a financování udržitelnosti.

3.2 Podpora finančního vzdělávání v oblasti udržitelnosti

Vědecký výzkum a vzdělávání mohou pomoci identifikovat, porozumět a zasadit rizika související se změnou klimatu na finančním trhu do patřičného kontextu. Aby bylo možné vytvářet prakticky relevantní a aplikačně orientované výsledky založené na mezinárodních osvědčených postupech, je třeba stanovit priority v rámci stávajících smluv o financování výzkumu (např. programy pro financování výzkumu v oblasti udržitelných financí, rozvoj výuky a kateder pro financování udržitelnosti). Kromě řízení expozice finančního trhu vůči klimatickému riziku je důležité analyzovat skutečný ekonomický dopad opatření v oblasti financování udržitelnosti.

¹⁸ Například rychlejší povolovací nebo akcelerační úkolí ve vztahu k Net-Zero Industry Act (NZIA).

Národní strategie finančního vzdělávání 2.0¹⁹, která je implementována od září 2020 ve společné spolupráci MF a Ministerstva školství (MŠMT), také stanoví zastřešující prioritu v podpoře spotřebitelů při přijímání udržitelných a zelených finančních rozhodnutí.

Aktualizovaným zaměřením Národní strategie finančního vzdělávání by mělo být zvýšení povědomí o důležitosti ESG faktorů v souvislosti s programy a iniciativami strategie a varování před dopady greenwashingu. Český portál finanční gramotnosti²⁰ se věnuje také tématům financování udržitelnosti. Měl by být dále podporován rozvoj bakalářských a magisterských titulů a pobídky pro výzkum v oblasti udržitelných financí.

Udržitelná ekonomika, která ob stojí i v budoucnu, vyžaduje začlenění klimatických a environmentálních aspektů do stávajících procesů na všech úrovních. To vyžaduje komplexní budování dovedností a znalostí o tématech souvisejících s životním prostředím a klimatem a jejich interakcích s finančním sektorem. Mělo by být podporováno začlenění zeleného finančního vzdělávání do stávajících programů odborné přípravy a dalšího vzdělávání pro různé cílové skupiny.

Vedle toho je důležité podporovat výzkum a vývoj zejména v oblasti technologií umožňujících dekarbonizaci a další např. sladění kritérií výběru dotačních programů Technologické agentury České republiky (TAČR) s prioritami v souladu s udržitelností.

Odpovědné orgány

1. MF: Odpovídá za poskytování metodického vedení k tématům financování udržitelnosti, zajišťuje spolupráci s MŠMT.
2. Platforma pro financování udržitelnosti: Úkolem je sladit úsilí mezi veřejnými a soukromými finančními institucemi, koordinovat osvědčené postupy v oblasti udržitelných financí a podporovat výměnu znalostí mezi zúčastněnými stranami.
3. MŠMT: Odpovídá za začlenění udržitelnosti jako zastřešující priority ve vzdělávání, zajištění toho, aby zelené finanční vzdělávání bylo integrováno do Národní strategie finančního vzdělávání, a za podporu rozvoje akademických programů v oblasti udržitelných financí.

Plán implementace

Fáze 1: Aktualizace českého portálu finanční gramotnosti (M0-M12)²¹

MF by spolu s podporou PFU mělo na portál zapracovat sekce věnované udržitelným financím a nabídnout spotřebitelům, studentům a odborníkům web, kde se mohou dozvědět o rizicích souvisejících s klimatem, možnostech udržitelných investic a významu ESG ve finančních rozhodnutích. Stránky by měly být pravidelně aktualizovány.

Fáze 2: Začlenění tématu financování udržitelnosti do Národní strategie finanční gramotnosti (M12-M24)

Národní strategie finanční gramotnosti by měla být MF a MŠMT rozšířena o zaměření na udržitelnost. Toto aktualizované zaměření by mělo zvýšit povědomí o důležitosti integrace ESG do finančních

¹⁹ <https://www.databaze-strategie.cz/cz/mf/strategie/narodni-strategie-financniho-vzdelavani-o?typ=o>

²⁰ <https://financniagramotnost.mfcr.cz/>

²¹ "M" znamená "měsíce ode dneška"

rozhodnutí a řešilo by rizika greenwashingu. Ministerstva by také měla podporovat rozvoj bakalářských a magisterských titulů v oblasti udržitelných financí spolu s pobídkami pro výzkum v této kritické oblasti. Rozšířením akademických programů pomohou univerzity vybavit budoucí odborníky dovednostmi nezbytnými k řešení vyvíjejících se výzev finančních rizik souvisejících s klimatem a integrací ESG.

3.3 Komunikační plán pro financování udržitelnosti

Koncept ESG a jeho následná aplikace ve financování udržitelnosti stále není managementem mnoha podniků v reálné ekonomice vnímán jako faktor vedoucí k budoucímu úspěchu a konkurenceschopnosti, a to zejména v případě podniků s českým kapitálem a malými a středními podniky. Kromě toho je pro malé a střední podniky velkou překážkou administrativní a finanční zátěž. Velké společnosti mají obvykle dostatečné finanční a lidské zdroje, aby se vypořádaly s výzvami zelené tranzice. Malé a střední podniky se však často uchylují k provizorním a nesystémovým opatřením. Nedostatek systémového přístupu podkopává jejich budoucí konkurenceschopnost a oslabuje jejich postavení v příslušných hodnotových řetězcích.

Vývoj jednotné informační a komunikační platformy pro financování udržitelnosti ve spojení s dobře strukturovaným komunikačním plánem výrazně posílí schopnost MF zapojovat zúčastněné strany, šířit informace a podporovat postupy financování udržitelnosti. Tato platforma bude nápomocná při budování transparentnějšího, informovanějšího a spolupracujícího prostředí pro všechny strany zapojené do financování udržitelnosti.

Centralizací zdrojů a podporou transparentní a konzistentní komunikace platforma poskytne zúčastněným stranám znalosti a schopnosti, které potřebují k účinnému zapojení do financování udržitelnosti. Umožní finančním institucím a podnikům sladit své operace s cíli udržitelnosti a zároveň poskytne fórum pro dialog a spolupráci, které mohou vést k inovativnějším a inkluzivnějším řešením.

Výzvy financování udržitelnosti jsou navíc relevantní i pro řízení státem kontrolovaných společností a organizací, které až na výjimky, jako je ČEZ, České dráhy nebo Letiště Praha, zaostávají v oblasti udržitelného řízení, řízení a/nebo využívání udržitelných finančních produktů. Hlavním cílem tohoto doporučení je proto podpořit autentické zavádění osvědčených postupů financování udržitelnosti a sladění územních investic na této úrovni.

Navzdory investicím do školení a najímání nových pracovníků mnoha velkými firmami vedlo rychlé schvalování předpisů v oblasti udržitelnosti a ESG často k neúplným znalostem v této oblasti, jak zdůraznily i výsledky průzkumu provedeném v rámci tohoto projektu. Tento problém je umocněn častými tvrzeními o nejednoznačných metodologiích a absenci koordinačního orgánu, který by určoval vývoj financování udržitelnosti.

Potřeba mostu mezi úrovní projektu a financováním je obzvláště důležitá. Za tímto účelem by měly být dále rozvíjeny dialogy, workshopy a formáty pro vytváření kontaktů. Získané znalosti, procesní modely, plány atd. by měly být zpřístupněny všem zúčastněným stranám, aby bylo dosaženo úspor z rozsahu. Klíčovým faktorem úspěchu je přijetí rámce koncovými uživateli, jako jsou investoři.²²

Malé a střední podniky, regionální a místní samosprávy a široká veřejnost v ČR navíc považují aktualizované informace o financování udržitelnosti za nedostupné. Respondenti z reálné ekonomiky

²² Inspiraci lze čerpat např. z rakouského programu Green Investment Pioneers Program (klimaaktiv) a programu financování Green Finance (klimatický a energetický fond), <https://www.klimaaktiv.at/>

v rámci průzkumu provedeného v tomto projektu vnímají současnou technickou podporu ze strany české vlády jako nedostatečnou pro řešení ESG výzev. Není poskytována žádná systémová pomoc zaměřená na zvyšování povědomí, odbornou přípravu a budování kapacit, přestože finanční prostředky EU na prohlubování dovedností a podporu podniků jsou obecně dostupné.

Aby bylo možné mobilizovat více soukromého kapitálu na ochranu klimatu, je důležité identifikovat možné způsoby, jak zapojit společnost v co nejširším měřítku. Malí investoři, spotřebitelé i malé a střední podniky mají pro transformaci zásadní význam. Cílem Unie kapitálových trhů EU a Rámce EU pro financování udržitelnosti je rovněž nabídnout malým a středním podnikům více možností financování a podpořit větší účast malých investorů na kapitálových trzích. Zlepšování finanční gramotnosti občanů je již součástí pilíře transparentnosti a dlouhodobosti a je prováděno na vnitrostátní úrovni v rámci oblasti činnosti "zelené finanční vzdělávání". Vnitrostátní možnosti by měly být i nadále vyhodnocovány a prováděny v souladu s výsledky evropské práce.

Klíčovým problémem je nedostatečný a roztržitý přístup k obecným (např. příslušné právní předpisy EU a dostupné nástroje) a konkrétním informacím (např. akce zaměřené na zapojení zúčastněných stran, úspěšné projekty) o daném tématu v ČR na úrovni ústřední vlády, kde se teprve začínají tvořit specializované internetové stránky, chybí však nadále strukturovaný virtuální mechanismus zapojení zúčastněných stran. Dobře strukturovaná a neustále aktualizovaná jednotná informační platforma o financování udržitelnosti s účinným a rychlým mechanismem vyřizování žádostí zúčastněných stran je hlavním předpokladem pro snížení zátěže spojené s financováním udržitelnosti a jeho rozšířením v celé České republice.

Tyto snahy mohou být doplněny každoroční stěžejní akcí o financování udržitelnosti pořádanou MF s podporou Platformy pro financování udržitelnosti. Tato akce může např. probíhat souběžně s Národní konferencí kvality a udržitelnosti pořádanou MPO, které propaguje osvědčené postupy a inovativní přístupy.

Odpovědné orgány

1. MF: vedení a koordinace prostřednictvím Platformy pro financování udržitelnosti. zavedení komunikační platformy jednotného kontaktního místa.
2. MŽP: metodické pokyny k technickým aspektům taxonomie EU.
3. CzechInvest a NRB, asociace soukromého sektoru: partneři v šířících aktivitách.

Plán implementace

Fáze 1: Jednotná komunikační platforma pro financování udržitelnosti (M0-M12)²³

- a) Centralizované online zdroje nabízející komplexní a aktuální informace o financování udržitelnosti, včetně příslušných právních předpisů EU, osvědčených postupů a sdílení úspěchů.
- b) Interaktivní komunikační plán se strukturovanými virtuálními mechanismy zapojení zúčastněných stran, včetně webinářů, online fór a relací otázek a odpovědí.

²³ "M" znamená "měsíce ode dneška"

REFORM/2021/OP/0006 – Rámec financování udržitelnosti v ČR
Výstup 4: Zpráva o možnostech veřejné politiky v oblasti financování udržitelnosti

- c) Specializovaný portál pro dialog a spolupráci mezi finančními institucemi, podniky a dalšími zúčastněnými stranami, který obsahuje diskusní fóra a nástroje pro vytváření sítí.
- d) Uživatelsky přívětivé digitální nástroje a zdroje pro rozvoj znalostí v oblasti ESG a financí udržitelnosti, jako jsou e-learningové moduly, video návody a interaktivní příručky.
- e) Komplexní úložiště aktuálních právních předpisů v oblasti financí udržitelnosti, které jsou dostupné na jednom místě.

Fáze 2: Balíčky informací o udržitelnosti (M0-M12)

MF spolu s MŽP a MPO může také komunikovat s aktéry reálné ekonomiky (se zvláštním zaměřením na malé a střední podniky) skrz informační balíčky v portálu Financování udržitelnosti s doprovodnou road show a závěrečnou konferenční akcí. Podpora ze strany NRB, agentury CzechInvest a zapojení příslušných asociací soukromého sektoru a finančního sektoru by přispěla k rozvoji ekosystému financování udržitelnosti a pomohla by vytvořit projekty v souladu s taxonomií EU. Balíčky by se měly zaměřit zejména na následující otázky:

- a) Výpočet uhlíkové stopy, zmírňování změny klimatu a adaptace na ni, plány transformace.
- b) Taxonomie EU, udržitelná aktiva a projekty.
- c) Nefinanční reporting.
- d) Řízení udržitelnosti.
- e) Udržitelné finanční produkty.

Fáze 3: Národní konference o financování udržitelnosti (každoročně, od roku 2025)

MF společně s Platformou pro financování udržitelnosti by mohly pořádat každoroční stěžejní akci a zvát veřejné i soukromé řečníky, aby se podělili o osvědčené postupy a inovativní přístupy k financování udržitelnosti.

4 Rámcové financování udržitelnosti a řízení rizik

Tato kapitola se zabývá výzvami a příležitostmi při shromažďování dat ESG, harmonizaci dostupných dat se standardy EU a vytváření podpůrného rámce pro efektivní využití těchto dat při řízení rizik a zveřejňování informací finančních institucí. Je zdůrazňována role ČNB, MF a komerčních finančních institucí při formování politik financování udržitelnosti, stejně jako kritická potřeba kvalitních ESG dat pro efektivní řízení rizik a jejich transparentní zveřejňování.

Finanční instituce v ČR se potýkají s řadou výzev v oblasti ESG dat, řízení rizik a transparentního zveřejňování informací. Patří mezi ně nedostatečný přístup k vysoce kvalitním a ověřeným údajům veřejného sektoru, které jsou nezbytné pro dodržování předpisů, což ovlivňuje jejich schopnost přesně vyhodnocovat klimatická rizika a zajišťovat financování. Rozdílné provádění taxonomie EU v jednotlivých členských státech vytváří nesourodá data, což komplikuje dodržování předpisů a hodnocení projektů napříč mezinárodními finančními a bankovními skupinami.

Nekonzistence ve formulaci ESG kritérií mezi evropskými bankovními skupinami vede k nesrovnatelným datům a zvýšené administrativní zátěži. Mění se předpisy navíc vyžadují neustálé přizpůsobování, což přináší dodatečné náklady a komplikuje strategické plánování. Technologické a infrastrukturní výzvy dále zvyšují složitost, protože banky musí neustále investovat do vývoje informačních systémů pro integraci dat ESG.

Nekomplexní ESG data mohou vést k dodatečným nákladům nebo komplikacím pro regulované subjekty, zejména ve finančním sektoru, a to zvýšením kapitálových nákladů nebo komplikovaným plněním regulačních požadavků. To může mít za následek vyšší ceny finančních služeb nebo horší přístup k financování, což přenáší náklady z finančního sektoru na reálnou ekonomiku a jednotlivce. Banky například potřebují spolehlivé primární údaje, aby mohly vykazovat snížení emisí skleníkových plynů v rámci aliancí, jako je Net Zero Banking Alliance (NZBA)²⁴ a Glasgow Financial Alliance for Net Zero (GFANZ).²⁵ Špatná kvalita dat přímo koreluje s vyššími náklady, a proto je nutné zlepšit dostupnost a přesnost ESG dat.

Nedostatek standardizovaných dat a informací ESG může bránit tvorbě nebo využívání finančních produktů spojených s udržitelností. Kritická data, potřebná zejména pro splnění předpisů jako SFDR, CSRD a taxonomie EU, by měla být snadno dostupná v uživatelsky přívětivých formátech buď zdarma, nebo za nízkou cenu. To je nezbytné pro veřejný i soukromý sektor, aby splnily závazky v oblasti udržitelnosti a získaly přístup k mezinárodním finančním prostředkům od subjektů, jako jsou EU, EIB, EBRD a CEB. Přesná a spolehlivá primární data zabraňují spoléhání se na sekundární proxy data a zajišťují lepší finanční výkaznictví a podávání zpráv o udržitelnosti.

Doporučení v této kapitole se zabývají výzvami a riziky uvedenými v Diagnostické zprávě identifikované v části 4.1 ESG data, řízení rizik a zveřejňování.

4.1 Využití dat veřejných orgánů pro financování udržitelnosti

Sběr a ověřování ESG dat, zejména z hodnotových řetězců nebo malých a středních podniků, je náročné jak pro banky, tak pro jejich klienty. Česká bankovní asociace (ČBA) a neziskové organizace

²⁴ <https://www.unepfi.org/net-zero-banking/#:~:text=Bank-led%20and%20UN-convened,%20the%20Net%20Zero%20Banking%20Alliance%20is%20a>

²⁵ <https://www.gfanzero.com/>

zabývající se změnou klimatu využívají dotazníky ke shromažďování informací o rizicích týkajících se udržitelnosti. Tyto dotazníky poskytují klíčové informace o dopadu a finanční významnosti klientů. Finanční instituce však mohou jen těžko vytvářet benchmarky z rozptýlených dat klientů. Pro finanční instituce je důležité přistupovat k databázím, aplikacím a informačním systémům, které zahrnují celkové emise, nakládání s odpady, cirkularitu, údaje o znečištění pro široké použití a údaje o klimatu, zejména s případy použití v oblasti financování zemědělství.

Robustní, přesné a pravidelně aktualizované údaje českých úřadů o emisích skleníkových plynů, spotřebě energie, vývoji klimatu (ovzduší, voda, půda) a sociálních charakteristikách jsou klíčem k posouzení environmentálního a sociálního dopadu společností, kterým banky poskytují financování. Přístup ke spolehlivým a komplexním datům je pro banky klíčový, zejména v oblasti řízení rizik. Schopnost činit informovaná rozhodnutí na základě přesných údajů přímo ovlivňuje mimo jiné stabilitu a úspěch finančních institucí a implementaci právních předpisů EU.

Omezení současných nástrojů. Databáze jako CzechGlobe, IRZ nebo ENEX obsahují data o emisích, znečištění nebo klimatu. Zatím však často nejsou na úrovni vhodné pro profesionální použití v bankovníctví a řízení rizik. Současná omezení zahrnují nedostatečnou granularitu, nedostatek komplexních datových souborů a nedostatečné nástroje pro profesionální použití. Například CzechGlobe sice poskytuje užitečné klimatické mapy, ale tyto mapy často postrádají potřebnou podrobnost a přesnost potřebnou pro kritické úkoly řízení rizik, jako je hodnocení a zmírňování zemědělských rizik pro banky a pojišťovny. **Omezení jsou nevyhnutelná, protože tyto zdroje dat nebyly vytvořeny primárně s ohledem na použití v oblasti financování udržitelnosti.** Řešení těchto omezení prostřednictvím technologického zlepšení a vylepšení frekvence a granularitě sběru dat je nezbytné, aby byly tyto nástroje profesionálně použitelné.

Nutnost otevřených dat. Otevřená data jsou základním zdrojem, který mohou banky využít ke zlepšení svých strategií řízení rizik. Dostupnost otevřených dat umožňuje větší transparentnost, což bankám umožňuje přesněji a efektivněji posuzovat rizika. Prostřednictvím otevřených dat mohou banky analyzovat historické trendy, předpovídat potenciální rizika a vyvíjet robustní strategie zmírňování rizik. Tyto údaje by měly být snadno dostupné, aby banky mohly rychle reagovat na vznikající rizika a změny ve finančním prostředí.

Omezený přístup k datům s ověřováním. Zatímco otevřená data poskytují obecný základ, některé soubory citlivých dat je třeba omezit, aby bylo chráněno soukromí i informace. Pro banky je zásadní mít přístup k těmto omezeným údajům bezpečnými prostředky. Metody ověřování, jako je více faktorové ověřování zajišťují, že k těmto datům mají přístup pouze oprávnění uživatelé. Tento zabezpečený přístup umožňuje bankám hlouběji se ponořit do konkrétních rizikových faktorů, provádět podrobné analýzy a vyvíjet přístupy k řízení rizik.

Zpoplatnění služeb poskytovatelů údajů. Poskytování vysoce kvalitních dat je pro poskytovatele dat spojeno se značnými náklady. Je nezbytné řešit aspekt kompenzace těchto poskytovatelů, aby byla zajištěna nepřetržitá dostupnost a zlepšování datových zdrojů. Vyvážený přístup, který zahrnuje mechanismy financování nebo modely předplatného, může pomoci pokrýt provozní náklady na údržbu a aktualizaci datových úložišť. Tento model odměňování zajišťuje, že poskytovatelé dat mohou i nadále poskytovat hodnotné, přesné a aktuální informace bankám a dalším zúčastněným stranám.

V následující tabulce jsou uvedeny příklady hlavních databází, informačních systémů a aplikací spravovaných státem a státem vlastněnými orgány, které mají významnou vazbu na řízení rizik souvisejících s udržitelností ve finančních institucích.

Tabulka 3: Doporučení týkající se zdrojů dat pro financování udržitelnosti

REFORM/2021/OP/0006 – Rámec financování udržitelnosti v ČR
Výstup 4: Zpráva o možnostech veřejné politiky v oblasti financování udržitelnosti

Autorita	Pole	Databáze/IS/Aplikace	Dostupnost dat	Komentář	Doporučení
MPO	Energetická náročnost budov – EPC ²⁶	ENEX ²⁷	Omezený	Není v souladu s taxonomií EU, nízká kvalita dat, nízká relevance (pokrývá pouze 1 % budov)	Povinné vydávání EPCB, zajišťovat kontroly a kontrolovat kvalitu dat při vstupu, poskytovat pravidelné aktualizace
CENIA	Znečištění a nakládání s odpady	IRZ ²⁸	Veřejný ²⁹	Poslední aktualizace 2021, v průběhu času se liší metodika, což ztěžuje její použití pro finanční instituce	Na základě standardu INSPIRE ³⁰ vytvářet chronologicky srovnatelná data pro možnost tvorby časových os
	Posuzování vlivů na životní prostředí		Omezený		
MŽP	Oběhové hospodářství	Systém EMAS ³¹	Veřejný	Dostupnost pouze základních identifikačních údajů, certifikace není v souladu s taxonomií EU	Poskytování více informací z nefinančních reportů certifikovaných subjektů pro vytvoření benchmarků a sladění dat s taxonomií EU
Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV)	Sociální údaje a údaje o začleňování	data.mpsv.cz	Veřejný	MPSV shromažďuje údaje o míře zaměstnanosti, kolektivních smlouvách a klíčových ukazatelích trhu práce. V současné době však složku "S" v rámci ESG ministerstvo neposuzuje za účelem vytváření benchmarků.	MPSV by mělo rozšířit svou působnost o hodnocení sociálních kritérií v ESG reportingu, sladění pracovních dat s širšími cíli udržitelnosti a společenské odpovědnosti. Údaje o pohlaví, začlenění nebo rozmanitosti nejsou na portálu k dispozici.
SFŽP (Státní fond)	Údaje o programech podpory	AIS (nebo nástupnický systém)	Omezený	Veřejnosti jsou k dispozici pouze základní údaje.	Současný přístup veřejnosti k datům ohledně programů podpory je omezený a poskytuje pouze

²⁶ Průkaz energetické náročnosti budovy (PENB) ve smyslu uvedeném ve směrnici o energetické náročnosti budov, viz https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency/energy-efficient-buildings/energy-performance-buildings-directive_en
²⁷ <https://www.mpo.gov.cz/cz/energetika/energeticka-ucinnost/odborne-cinnosti/informace-o-prubezne-evidenci-prukazu-energeticke-narocnosti-budov-v-cr--249720/#:~:text=ENEX%20evidence.%20Evidence%20ENEX%20obsahuje%20informace%20z%20dokument%C5%AF%20pracovan%C3%BDch%20energetick%C3%BDmi>
²⁸ <https://www.irz.cz/>
²⁹ <https://data.gov.cz/datov%C3%A1-sada?iri=https%3A%2F%2Fdata.gov.cz%2Fzdroj%2Fdatov%C3%A9-sady%2F45249130%2F735425a8395cf16a2a70b5c5559f2248>
³⁰ <https://geoportal.gov.cz/web/guest/about-inspire>
³¹ <https://emaseu.cz/emas/>

REFORM/2021/OP/0006 – Rámec financování udržitelnosti v ČR
Výstup 4: Zpráva o možnostech veřejné politiky v oblasti financování udržitelnosti

Autorita	Pole	Databáze/IS/Aplikace	Dostupnost dat	Komentář	Doporučení
životního prostředí)					základní informace. Pro zvýšení transparentnosti a angažovanosti by SFŽP měl rozšířit veřejně dostupná data a nabídnout podrobnější přehled o alokaci finančních prostředků, výsledcích projektů a dopadech na životní prostředí. Sladění těchto údajů s rámci udržitelnosti, jako je taxonomie EU, by navíc zvýšilo jejich hodnotu pro investory a tvůrce politik. ³²
Akademie věd – CzechGlobe	Údaje o klimatu	Klimatické mapy	Pouze pro výzkumné a vzdělávací účely ³³	Veřejnost má přístup k mapám, ale ne ke zdrojovým datům, některé vrstvy nemají dostatečné rozlišení pro profesionální použití, např. pro řízení rizik zemědělských operací bank a pojišťoven.	Zpřístupnit data i finančním institucím, umožnit jejich testování, vytvořit nástroje pro zpětnou vazbu, zlepšit rozlišení, vytvořit API pro banky a veřejnost.

Zlepšení stávajících nástrojů tak, aby splňovaly profesionální nároky, výrazně zvýší jejich využití při řízení finančních rizik. Řešením těchto aspektů mohou banky a další finanční instituce posílit své rámce řízení rizik a přispět k celkové stabilitě finančního systému.

Konkrétním příkladem může být podpora transparentnosti klimatických a environmentálních dopadů společností, od kterých se očekává, že budou dodržovat Směrnici o podávání zpráv podniků o udržitelnosti (CSRD) a zveřejňovat své emise CO_{2e} v souladu s Protokolem GHG (Scope 1, 2 a 3) a zveřejňování indikátorů nepříznivých dopadů na udržitelnost v souladu s ESRS (European Sustainability Reporting Standard). Pracovní skupina PFU pro správu dat by měla diskutovat o možnosti rozvoje ESG Data Hub, který by umožnil všem společnostem podléhajícím oznamovací povinnosti shromažďovat a nahrávat relevantní data nebyrokratickým způsobem, ke kterým by následně měly snadný přístup společnosti ve finančním sektoru.

Odpovědné orgány

1. MF: vedení a koordinace prostřednictvím Platformy pro financování udržitelnosti.
2. MŽP, MPO, MPSV, ČHMÚ, CENIA a další relevantní autority: plní úkoly nezbytné pro zahrnutí případu využití financování udržitelnosti do dalšího rozvoje svých datových platform a rozšiřují kvalitu, granularitu, přesnost a dostupnost dat.
3. ČNB: poskytuje pokyny pro ČBA a finanční instituce týkající se žádostí o údaje a vykazování.

³² Portál otevřených dat MF o grantech může sloužit jako inspirace: <https://opendata.mfcr.cz/topics/dotace.html>

³³ <https://www.klimatickazmena.cz/cs/?l=76>

4. ČBA a další sdružení finančních institucí: pilotní projekty, testování a implementace.

Plán implementace

Fáze 1: Hodnocení nedostatků v údajích a informacích ESG (M0-M12)³⁴

- a) **Dostupnost dat a informací o ESG a hodnocení mezer v kvalitě** s ohledem na deset tematických standardů ESRS a metodik EFRAG, technická screeningová kritéria taxonomie EU a minimální sociální záruky, regulaci finančního sektoru a požadavky ECB, Nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků, Směrnici o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti a právních předpisů EU týkajících se greenwashingu, včetně přezkumu mezinárodních osvědčených postupů.
- b) **Technické návrhy pro správu dat a informací ESG** podle výše uvedených předpisů, které pokrývají všechny aspekty zpracování dat, včetně vytváření, shromažďování, ukládání, údržby, přenosu, využívání a prezentace dat za účelem poskytování informací v souladu s taxonomií EU.

Fáze 2: Vývoj národního systému správy dat a informací ESG se zvláštním zaměřením na změnu klimatu (M12-M24)

V úzké spolupráci s příslušnými orgány a koordinační podpůrnou rolí MF vytvořit národní systém správy dat a informací ESG:

- a) Návrh **Národního rámce pro správu dat a informací ESG** v souladu s mezinárodní dobrou praxí.
- b) **Případný legislativní návrh** pro provedení technického návrhu uvedeného pod písmenem a) výše, včetně řádného a účinného rámce pro kontrolu a prosazování kvality, který zajistí přístup k údajům příslušným uživatelům při zachování nezbytných norem ochrany údajů.
- c) Implementace národního rámce ESG pro správu dat a informací v koordinaci se členy PFU.

Fáze 3: Integrace a výměna ESG dat mezi finančními institucemi a státními orgány (M24-M36)

Aktivně spolupracovat s finančním sektorem v ČR na způsobech podpory a propagace platform pro ukládání a výměnu ESG dat a informací mezi finančními institucemi a českými úřady. PFU by měla projednávat zejména následující témata:

- a) Informační podpora v rámci poskytování datového rozhraní stávajícím platformám s ohledem na ESG veřejná data a informace dostupné českým ústředním orgánům státní správy.
- b) Budoucí vývoj ESG dat a informací.
- c) Harmonizace formátu, technických vlastností a znění bankovních dotazníků s ohledem na potenciální harmonizační úsilí na úrovni EU.
- d) Na základě výsledků z předchozích bodů příprava relevantních technických řešení a/nebo legislativních návrhů.

³⁴ "M" znamená "měsíce ode dneška"

4.2 Pokyny pro finanční instituce při řízení klimatických a environmentálních rizik

Kromě mobilizace kapitálu hraje klíčovou roli v oblasti udržitelnosti odolnost finančních institucí při řízení klimatických a environmentálních rizik. Uplatňuje se zde přístup dvojí významnosti: finanční společnosti by měly zvažovat jak potenciální rizika, tak příležitosti změny klimatu a životního prostředí na hodnotu vlastního portfolia a rozvíjet povědomí o vlivu svých vlastních investic na zintenzivnění nebo zmírnění změny klimatu nebo na environmentální cíle. V obou případech je třeba vzít v úvahu jak fyzická, tak tranziční rizika.

Aby se zabránilo uvízlým aktivům (stranded assets), je nezbytné, aby finanční instituce chápaly míru vlastní zranitelnosti a vystavení aktiv ve svých rozvahách klimatickým a environmentálním rizikům. Finanční instituce by proto měly strategicky sladit svá portfolia s klimatickými cíli Pařížské dohody, vypočítat uhlíkovou stopu (váženou uhlíkovou intenzitou) pro všechna svá příslušná portfolia, zveřejnit ji v souladu s doporučeními TCFD a zavést hodnocení klimatických a environmentálních rizik v investicích, kapitálových participacích, financování projektů a úvěrech.

Platforma pro financování udržitelnosti by měla iniciovat a aktivně podporovat odborný dialog o revidované roli ČNB při prosazování a zakotvení financování udržitelnosti v rámci jejího mandátu v oblasti finanční stability. Proces by se měl zaměřit na zkoumání současné role a postupů ČNB ve srovnání s měnícími se právními požadavky a dohledovým výkladem EBA v dané problematice a identifikovat klíčové výzvy, se zvláštním důrazem na zajištění řádného řízení rizik a dostupnosti kvalitních dat pro plnění jejich povinností.

Zatímco některá opatření diskutovaná na celounijních platformách, jako je zavedení GDCR (Green Differentiated Capital Requirements) pro projekty udržitelnosti mohou být poněkud kontroverzní, existuje mnoho dalších opatření, která centrální banky a orgány obvykle prosazují při dohledu nad finančním sektorem v zemích EU. **Hlavním cílem centrálních bank v oblasti financí udržitelnosti je systematické měření a řízení klimatických a environmentálních rizik s cílem minimalizovat jejich dopad na stabilitu finančního systému.**

V prvé řadě by ČNB měla připravit metodiku pro řešení rizik týkajících se udržitelnosti. ČNB se v tomto ohledu může inspirovat například nizozemskou DNB³⁵ nebo rakouským Finanzmarktaufsicht (FMA)³⁶. Směrnice ČNB má za cíl standardizovat a pomáhat dohlíženým subjektům zohlednit rizika týkající se udržitelnosti v jejich podnikatelské činnosti a připravit je na regulační vývoj. Tato iniciativa podpoří finanční instituce při začleňování klimatických a environmentálních rizik do jejich systémů řízení rizik tím, že poskytne pokyny a standardizované metody a ukazatele.

Mezi další realizovaná opatření by měly patřit karty hodnocení rizik (tzv. risk scorecards) rozdělené podle konkrétního environmentálního cíle taxonomie EU (např. cirkulární ekonomika), měření dopadů podle relevantních cílů udržitelného rozvoje (tzv. SDGs) apod.

Odpovědné orgány

1. MF: vedení a koordinace prostřednictvím Platformy pro financování udržitelnosti.
2. ČNB: poskytování poradenství finančním institucím v oblasti řízení klimatických a environmentálních rizik a reportingu.

³⁵ <https://www.dnb.nl/en/green-economy/sustainable-finance-platform/>

³⁶ <https://www.fma.gv.at/en>

REFORM/2021/OP/0006 – Rámec financování udržitelnosti v ČR
Výstup 4: Zpráva o možnostech veřejné politiky v oblasti financování udržitelnosti

3. MŽP, CENIA, ČHMÚ atd.: poskytování dat a metodická podpora.
4. Členové Platformy (finanční sektor): dialog a testování navrhovaných opatření.

Plán implementace

Fáze 1: Vývoj metod a pokynů k omezování klimatických a environmentálních rizik (M0-M18)³⁷

- a) Pořádání odborných konferencí a workshopů o řízení klimatických rizik pro finanční zprostředkovatele.
- b) Směrnice ČNB k řešení rizik udržitelnosti s osvědčenými postupy týkajícími se metod, klíčových dat a nástrojů.
- c) Zvláštní kapitola o klimatických rizicích ve Zprávě o finanční stabilitě ČNB³⁸.
- d) Speciální kapitola o expozici českých bank vůči rizikům přechodu ve Zprávě o finanční stabilitě.
- e) Klimatický zátěžový test českého bankovního sektoru od ČNB, kromě makro zátěžových testů (likvidita a solventnost) a mikro zátěžových testů, již proběhl.
- f) Specifické kapitoly o expozici pojišťoven a penzijních fondů vůči rizikům přechodu ve Zprávách o výkonu dohledu nad finančním trhem³⁹ o situaci českých pojišťoven a o situaci českých penzijních fondů.
- g) Klimatické zátěžové testy českého sektoru pojišťovnictví prováděné ČNB.

Fáze 2: Doporučení pro roli ČNB v oblasti financí udržitelnosti (M0-M24)

- a) Připravit dokument mapující mezery a příležitosti v roli ČNB při podpoře a zakotvení financování na základě praxe z jiných zemí EU.
- b) Na základě výsledků by ČNB a MF měly vypracovat relevantní poziční dokument.
- c) V návaznosti na dialog s finančním sektorem by měl být připraven a implementován plán revize role ČNB při podpoře a zakotvení financování udržitelnosti v jejím mandátu v oblasti finanční stability.
- d) ČNB by měla přezkoumat implementaci řízení klimatických rizik v bankách, včetně zveřejnění zprávy o dobré praxi.
- e) ČNB byla také měla podpořit sdílení dobré praxe při měření a snižování expozice klimatickým a environmentálním rizikům.

4.3 Rozvoj výzkumu relevantních dat v praxi

Rozvoj výzkumu relevantních dat v oblasti udržitelnosti je důležitý pro posílení řešení úkolů bank v řízení rizik specifických pro financování udržitelnosti. Takový výzkum poskytuje empirické poznatky a využitelná data, která finančním institucím umožňují lépe posuzovat a řídit rizika ESG pomocí benchmarků. Integrací robustních dat o udržitelnosti do svých rámců řízení rizik mohou banky činit

³⁷ "M" znamená "měsíce ode dneška"

³⁸ <https://www.cnb.cz/cs/financni-stabilita/publikace-o-financni-stabilita/#:~:text=Hlavn%C3%AD%20publikac%C3%AD%20%C4%8CNB%20v%20oblasti%20finan%C4%8Dn%C3%AD%20stability%20a%20makroobez%C5%99etnostn%C3%AD%20politiky>

³⁹ <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/souhrnne-informace-fin-trhy/zpravy-o-vykonu-dohledu-nad-financnim-trhem/#:~:text=Zpr%C3%A1va%20o%20v%C3%BDkonu%20dohledu%20nad%20finan%C4%8Dn%C3%ADm%20trhem%20obsahuje%20z%C3%A1kladn%C3%AD%20informace>

informovanější rozhodnutí, sladit svá portfolia s cíli udržitelnosti a zmírnit potenciální problémy. Komplexní data navíc podporují dodržování regulačních standardů, jako je taxonomie EU, pomáhají sledovat pokrok při plnění cílů udržitelnosti a podporují transparentnost finančního výkaznictví. To v konečném důsledku vede k odolnějším a odpovědnějším bankovním postupům, což přispívá k širším cílům udržitelného rozvoje a zmírňování klimatických rizik.

Je nezbytné uplatňovat architekturu navrženou ve Zprávě o udržitelných kapitálových tocích⁴⁰ pro měření finančních příspěvků k cílům Zelené dohody pro Evropu. Zabývá se transformačním financováním pro finanční i nefinanční podniky, přičemž k analýze využívá regulační údaje a tržní standardy.

Doporučením je posílit spolupráci s TAČR v rámci Platformy pro financování udržitelnosti a představit výzkumné projekty s využitím podpory programu Beta nebo jiných relevantních programů podporujících výzkum ve veřejném sektoru. Cíl výzkumných projektů by měl být v souladu se specifickými potřebami PFU a jejich členů. Na základě zkušeností z jiných zemí zkoumaných v rámci tohoto projektu by však mohla být jedním z témat analýza expozice českého finančního trhu vůči uhlíkovým rizikům. Po vzoru EIB lze dále⁴¹ prozkoumat standardní stanovování cen emisí CO_{2e} při rozhodování o investicích a financování. To by pomohlo zahrnout náklady na emise CO_{2e} do výpočtů ziskovosti.

MF a ČNB by měly vyzvat české finanční instituce k účasti na národně koordinované analýze Paris Agreement Capital Transition Assessment (PACTA) s cílem poskytnout zrcadlicí informace pro NKEP, POK a SEK. V analýze PACTA finanční instituce předkládají svá portfolia, která jsou analyzována na úrovni sektoru pomocí scénářů s ohledem na jejich intenzitu CO₂. Výsledkem je zpráva, která ukazuje, jak jsou domácí úvěrová a investiční portfolia exponovaná vůči intenzitě emisí CO₂ a zda jsou v souladu se scénáři dekarbonizace podle Pařížské dohody. Alternativně lze tento postup také sladit s cíli NKEP, SEK a POK, aby se ukázal současný stav pokroku ve financování dekarbonizace soukromým sektorem. MF by opět mělo zvážit podporu TAČR pro tento projekt.

Odpovědné orgány

1. MF: vedení a koordinace prostřednictvím Platformy pro financování udržitelnosti.
2. Členové Platformy (finanční sektor, ČNB, další úřady): definice požadavků na data. spolupráce při cvičeních PACTA.
3. ČNB: poskytování pokynů pro finanční instituce pro reporting a žádosti o data.
4. MPO, MŽP: poskytování pokynů týkajících se slučitelnosti výstupů výzkumných projektů s cíli dekarbonizace NKEP, SEK a POK a účasti soukromého sektoru na financování.
5. TAČR: zajištění financování projektů Platformy souvisejících s výzkumem dat.

Plán implementace

⁴⁰ https://finance.ec.europa.eu/publications/platform-sustainable-finance-intermediate-report-monitoring-capital-flows-sustainable-investments_en#:~:text=Monitoring%20the%20extent%20to%20which%20capital%20flows%20are%20being%20redirected

⁴¹ Úvěrová politika EIB v oblasti energetiky – příloha V, <https://www.eib.org/en/publications/eib-energy-lending-policy#>

REFORM/2021/OP/0006 – Rámec financování udržitelnosti v ČR
Výstup 4: Zpráva o možnostech veřejné politiky v oblasti financování udržitelnosti

Fáze 1: Výzkumné projekty analyzující expozici českého finančního trhu vůči uhlíkovým rizikům a dalším problémům identifikovaným Platformou pro financování udržitelnosti (M0-M24)⁴²

Cíl výzkumných projektů by měl být v souladu se specifickými potřebami PFU a jejích členů.

- a) Vývoj technického návrhu.
- b) Příprava projektu a jeho podání na TAČR.
- c) Realizace projektu.

Fáze 2: Monitoring kapitálových toků ze vztahu k investičním mezerám v oblasti udržitelnosti (M24-M36)

Navrhnout architekturu pro měření efektivního příspěvku finančních prostředků k cílům NKEP, SEK a POK po zapojení PACTA nebo podobné platformy:

- a) Technický návrh týkající se toku soukromého kapitálu k zaplnění mezery v investicích do udržitelnosti.
- b) Příprava projektu a jeho podání na TAČR.
- c) Realizace projektu.

⁴² "M" znamená "měsíce ode dneška"